Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 1 juli 2025, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 15.00 uur

---

Aanwezig zijn:
- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
- mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. S.B. Everard, mw. D.C. van Deursen-van Gool, dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx (tot 17.20 uur), mw. S. Hibbert, dhr. N.T.M. Klooster, dhr. R.R. Krabbendam, mw. F.A.M. van Leeuwen-Geelen (tot 17.20 uur), dhr. G.L.H. Nijman, mw. C.A. Rogge-Schneider (vanaf 15.10 uur), dhr. H. van Smirren, dhr. J.R. Stallinga, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. S.M. Tirion-van der Goes, leden van de raad;
- dhr. R. Bloemendaal, dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, dhr. R.A. Zoutendijk, wethouders
- dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier

Verhinderd: mw. J.M. Hofman-de Raad, mw. I. van der Marel, dhr. B.G. Paulides, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, mw. M.P. Wuite, leden van de raad

---

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar, hartelijk welkom allemaal. We komen op deze zomerse dag bij elkaar om de Kadernota te bespreken, dat is de reden waarom we al om 15.00 uur hier bij elkaar zijn. Welkom aan alle leden van de raad, welkom ook in ieder geval de mensen die het thuis volgen want het aantal mensen dat het hier nu volgt..., maar ja wie weet was de Wassenaarse Slag een net te aantrekkelijk alternatief. In ieder geval iedereen hier welkom, de leden van het college maar zeker ook alle mensen van de ambtelijke organisatie want u ziet hier maar een paar mensen, maar er zijn vandaag heel veel mensen van de organisatie in dit gebouw actief om ervoor te zorgen dat u als raad de goede antwoorden op de gestelde vragen krijgt want een Kadernota is altijd een belangrijk moment in het jaar waarop u als raad die richting gaat geven die uiteindelijk moet neerslaan in de keuzes die worden gemaakt in de meerjarenbegroting die later in 2025 wordt besproken. We hebben afmeldingen van de heer Wesselingh, mevrouw Hofman-de Raad en mevrouw van Vliet-van Dijk. Mevrouw Wuite zal wat later aanwezig zijn en dat geldt eventueel ook voor mevrouw Van der Marel, maar dat zou ook wel heel veel later kunnen worden, dat gaan we afwachten. Mevrouw Rogge is ietsje later. De heer Paulides is afwezig vanwege het feit dat hij op 25 juni jl. met een longembolie in het ziekenhuis is opgenomen. Dit is de tweede keer dat hij hierdoor is getroffen en hij is gelukkig weer thuis, herstellende van een longembolie. Dan hebt u dat ook meegekregen en we wensen hem natuurlijk alle sterkte in dat herstel. Mijnheer Paulides is als nestor natuurlijk de langstzittende, dat betekent ook dat de heer Hendrickx vandaag de langstzittende is en mocht de voorzitter vandaag een vraag moeten beantwoorden dan zal het voorzitterschap aan de heer Hendrickx worden overgedragen, maar we hebben met het college afgesproken dat de wethouders die zoveel mogelijk voor hun rekening zullen nemen. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Om alvast te anticiperen, ik heb twaalf moties en acht vragen betreffende uw portefeuille dus we kunnen veel plezier met elkaar beleven.

De **voorzitter**: Ik kijk ernaar uit. Goed, dan gaan we naar de mededelingen. Zijn er mededelingen aan de zijde van de raad? Dat is niet het geval. Zijn er mededelingen aan de zijde van het college? Dat is ook niet het geval. De mededelingen over de publieke arena hoeven niet te worden gedaan want iedereen in deze zaal weet hoe het werkt.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda. Kunt u instemmen met de agenda die vanavond voorligt en kunt u ook instemmen met het feit dat we vanavond zoals te doen gebruikelijk bij de Kadernota en de begroting spreektijden hanteren? Dat is het geval, dan gaan we dat op die manier doen en u stemt ook in met de agenda. Dan hebben we die bij dezen ook vastgesteld. Verder lijkt het me goed dat we halverwege de middag even een korte pauze inlassen, ergens tussen de sprekers in, maar we gaan gewoon even kijken hoe het loopt. We hebben hier allemaal schema's liggen over hoe we de tijd het beste kunnen indelen, dus daar gaan we ongetwijfeld goed uitkomen. Er is vanavond eten geregeld, dus dat gaat ook goed komen.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Dan de insprekers, die hebben zich niet gemeld. Welkom, goedemiddag.

4. Kadernota 2026

De **voorzitter**: Verder hebben we inmiddels vooraf een tweetal amendementen gekregen die zullen worden ingediend in de inspreektermijn van de heer Van Smirren. Die zijn vooraf aangekondigd en ook netjes met updates meegestuurd, verder gaan we het afwachten. Dan zijn we daar doorheen en gaan we naar de eerste termijn aan de zijde van de raad en geef ik graag het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, als met deze Kadernota een mythe is lek geprikt dan is dat de mythe van het ravijnjaar. Het is ook fijn dat een nieuwe mythe is ontstaan en die is dat ravijnen toch kunnen verschuiven, in dit geval van 2026 naar 2028. In Wassenaar is een nieuw concept uitgevonden en dat is het concept van verschuivende ravijnen als basis voor begrotingen. Laten we wel wezen, in 2024 werd al aangekondigd dat in de begrotingen van de komende jaren jaarlijks € 5 miljoen aan bezuinigingen was ingebouwd, er was geen tekort van € 6,3 miljoen want er was € 5 miljoen aan oplossingen. Helaas gooide de meicirculaire in 2024 roet in het eten, zodat er toch nog een probleempje van € 1,3 miljoen was. Er liggen voor Wassenaar geen echte ravijnjaren in het verschiet, maar er wordt wel € 5 miljoen bezuinigd. Als er geen ravijnjaren in het verschiet liggen dan zou je mogen verwachten dat zich met € 5 miljoen bezuinigingen een resultaat in de richting van € 5 miljoen zou ontwikkelen, maar dat is niet zo. Dus dringt zich de vraag op hoe het toch kan zijn dat we met € 5 miljoen bezuinigingen niet of nauwelijks een positief resultaat kunnen laten zien ondanks het feit dat de uitkeringen van het Gemeentefonds de komende jaren toenemen en pas in 2028 licht afnemen. Wie het verleden niet kent, begrijpt het heden niet en is niet in staat de toekomst vorm te geven. De wethouder kon vorige week bij de behandeling van de jaarrekening 2024 namens het college geen antwoord geven op de vraag waarom in 2024 de bankrekening met € 14 miljoen afnam terwijl de investeringen met slechts € 3,5 miljoen toenamen waardoor een gat van € 10,5 miljoen overbleef. Uiteraard kennen we het antwoord, we hebben al een tekort van ruim € 4 miljoen, het aantal mogelijkheden om te verhullen neemt dus af, dus we moeten wel bezuinigen en dat onder het mom van het ravijnjaar, maar wel pas nadat we gedurende jaren vele miljoenen te veel hebben gespendeerd aan lopende uitgaven in plaats van aan investeringen voor de toekomst van Wassenaar. Als er werd geïnvesteerd, ging het ook nog eens naar frivole, megalomane en prestige-investeringen zoals het Centrumplan. De bodem van de schatkist is zichtbaar, de kas is bijna leeg en we moeten nog voor vele tientallen miljoenen aan noodzakelijke investeringen uitgeven, maar dit college heeft de perfecte oplossing: we gooien alle problemen over de schutting van de toekomst. Dit is zoals wij tegen de Kadernota aankijken. We vinden de Kadernota inhoudelijk niet meer dan misschien wel een wanhopig aanloopje naar de begroting eind 2025 voor 2026, het jaar van de verkiezingen. Tegelijkertijd verrast het ons dat het college geen aandacht geeft aan een bijzondere component van de uitkeringen uit het Rijksgemeentefonds. Het is de component die wordt vastgesteld op basis van de WOZ-waarde van woningen, een jaar of tien geleden geïntroduceerd. Hoe hoger de gemiddelde WOZ-waarde in een gemeente, hoe hoger de korting en aangezien de gemiddelde WOZ-waarde in Wassenaar nog steeds in de hogere regionen verkeert, pakt het voor Wassenaar zeer negatief uit. In 2021 was de korting op de uitkeringen € 6,5 miljoen en in 2026 zal de korting € 9,1 miljoen bedragen. Hier ligt een belangrijke zo niet een van de belangrijkste redenen van de klem op de totale uitkering aan de gemeente Wassenaar. Dat heeft onmiskenbaar gevolgen voor de dienstverlening aan de Wassenaarders en geeft een beperking aan het voorzieningenniveau. Het is in onze ogen ook indirecte inkomenspolitiek, iets wat wettelijk niet is toegestaan. Voorzitter, dit wat betreft een wat bredere reflectie. We willen nader op een aantal onderwerpen ingaan. Er wordt een verhoging van 4,9% voorgesteld en hiermee volgen we de algemene loon- en prijsontwikkelingen. Dit is op zich bijzonder want op diezelfde pagina 4 staat dat de loonontwikkeling 1,25% en de prijsstijgingen 2,6% bedragen. Wat volgt de ozb-stijging van 4,9% precies? Het is jammer dat de afschrijvingen zo'n grote bijdrage aan het resultaat van 2026 leveren. Volgens de wethouder verdien je geld met afschrijvingen en in dat licht is het natuurlijk zonde dat we deze verdiensten missen. Relevanter is echter dat de investeringen niet zijn gedaan en door het vooruitschuiven van investeringen hebben we inderdaad minder afschrijvingen. Afschrijvingen zijn de reflectie van waarde die aan de samenleving wordt geleverd en dat betekent dat in 2026 € 1 miljoen minder aan waarde aan de samenleving wordt geleverd. Een bijna technische vraag, maar vanwege het onderwerp voor ons een belangrijke. Er waren vanaf 2026 geen middelen voor de energietransitie meer begroot, is corresponderend daarmee en gegeven het feit dat toegewezen middelen wegvielen vanaf 2026 ook op deze post bezuinigd? Nu krijgen we € 500.000,00 extra, wat betekent dat voor de werkzaamheden binnen deze gemeente? In de Kadernota wordt een voorschot van € 1.744.000,00 plus € 940.880,00 extra voor de uitkering uit het Gemeentefonds genomen. De werkelijke bedragen uit de meicirculaire worden in de begroting van 2026 meegenomen, wat zijn de werkelijke bedragen uit de meicirculaire? Het is heel stoer om te stellen dat in 2026 voor € 885.000,00 aan nieuw beleid wordt opgenomen en wat betreft de N441 is dat de

overname van beleid van de provincie, de provincie betaalt een lumpsum om voorlopig de jaarlijkse lasten van € 170.000,00 te betalen. De vraag is hoe groot die som is. Overigens, hoe staat het met de uitvoering van de motie van Hart voor Wassenaar om een doseerinstallatie op de N441 te bouwen? Vervolgens, de Sportvisie houdt niet veel meer in dan de verantwoordelijkheid nemen voor achterstallig onderhoud en het spijt ons dat dit met name op dat vlak en niet op andere terreinen gebeurt. Alles bij elkaar heeft nieuw beleid niet zo gek veel omhanden. We juichen overigens Common Ground zeer toe. Bij de ombuigingsmaatregelen valt natuurlijk direct op dat weer op het groot onderhoud van het groen wordt bezuinigd, maar liefst € 100.000,00. We hebben de landgoederen De Paauw, Backershagen, Rust en Vreugd en Wittenburg, het genormeerde onderhoud van deze landgoederen bedraagt zo'n € 200.000,00 tot € 250.000,00 per jaar per landgoed en daar komen we bij lange na niet aan terwijl de provincie deze landgoederen wil inzetten om de toename van dagrecreatie en de overbelasting van Meijendel op te vangen. Ik liep hiernaartoe en misschien is dit binnenkort het enige overgebleven oerwoud in Zuid-Holland. Wat betreft de Gemeenschappelijke Regelingen hebben we begrotingen gezien en daarbij is komen vast te staan dat de beperktheid van de verhoging van de doorbelasting een aanzienlijk eenmalig element bevat. Dat wordt in de Kadernota niet bevestigd, is deze te optimistisch? Ondanks de verhoging van de kosten van het complete Avalex met 5,2%, blijft de Wassenaarse verhoging beperkt tot ruim 1%, dat is goed nieuws en we zijn erg benieuwd naar de basis van deze ontwikkeling. Voordat ik overga naar de investeringen, wil ik het volgende zeggen. U weet, ik deel niet zo snel complimenten of uitgebreide dankbetuigingen aan onze ambtenaren uit. Als je van de afgelopen raadsperiode alle dankbetuigingen bij elkaar optelt dan hadden we een raadsvergadering minder nodig gehad, waarvoor de ambtenaren ons weer dankbaar zouden zijn geweest. Zij worden voor hun werk betaald en de gemeentesecretaris is de eerste die hen beoordeelt, maar een enkele keer maak ik een uitzondering. Bij het Integraal Huisvestingsplan (IHP) had ik de behoefte om aandacht te besteden aan de kwaliteit van wat via het college is ingebracht. Ik heb de afgelopen periode meerdere vragen gesteld en verzoeken om informatie gedaan waarbij ik weet dat die een extra belasting opleverden voor de paar mensen die bij de afdeling Financiën werken. Ik wil namens Hart voor Wassenaar onze erkentelijkheid uitspreken voor die inspanning en het verdiepte inzicht waarin hun inspanningen hebben geresulteerd. Een belangrijk deel van de uitgaven die de gemeente doet is in opdracht van de rijksoverheid. Er bestaat met betrekking tot die uitgaven geen beleidsvrijheid voor de gemeente, er is slechts een beperkte efficiency-invloed via de uitvoering van toepassing. Voor Hart voor Wassenaar was een belangrijke vraag op welk deel van de uitgaven de gemeente en dus deze raad daadwerkelijk invloed heeft. Uit het verre verleden was de rule of thumb dat 30% van de uitgaven ter discretie van de raad was, door verschuiving van taken naar de decentrale overheden moet dat zijn veranderd en, u bent ook in het bezit van de antwoorden, maar grosso modo mag je stellen dat inmiddels eerder 20% dan 25% door de raad beheersbaar is. De relevantie van deze kennis is de volgende. We hebben een begroting van om en nabij de € 95 miljoen, tussen € 19 miljoen en de € 24 miljoen daarvan is ter discretie aan de raad, voorzichtigheidshalve dichter bij de € 19 miljoen, en met € 5 miljoen aan bezuinigen hak je 25% van de beïnvloedbare kosten weg. Hier ligt voor ons een belangrijke reden om tegen deze Kadernota te stemmen, dit is niet meer geloofwaardig, zelfs volstrekt ongeloofwaardig. Het is niet helemaal duidelijk of bij investeringen sprake is van totaalbedragen of mutaties. Ik wil ook verwijzen naar de liquiditeitsprognose van 2025. In die prognose staat voor 2026 een investeringsvolume van € 20,5 miljoen aangegeven. Hoe zit het, is het de mutatie of is het inderdaad € 20,5 miljoen? Voor de Warenar staat nu € 5,2 miljoen ingepenseeld, hoe zoet klinken achttien appartementen voor de prijs van nul nu nog in de oren? Voor € 900.000,00 was het wel doorgegaan en nu gaat de Warenar € 5,2 miljoen kosten. Als dat inderdaad kan dan willen wij dat de Warenar de gemeentewinkel wordt en bij de begroting zullen we een motie of een amendement indienen. De Paauw staat overigens voor € 12,8 miljoen ingepenseeld, dat wordt tot en met 2028 meer, al was het maar voor de inrichting en de tijdelijke huisvesting elders. U kent onze mening over die € 12,23 miljoen. Geld lenen kost geld. Het college verwacht volgens de Kadernota in 2028 voor € 15 miljoen aan leningen tegen 3% te hebben afgesloten en dat betekent € 450.000,00 meer rente. Hoe wordt die rente in het kader van de Kadernota gecompenseerd? Tegelijkertijd kijk ik naar de liquiditeitsprognose en die geeft aan dat in 2028 het leenvolume, inclusief € 8,3 miljoen aan opbrengst Kerkehout, Den Deijl, gemeentewerf, net iets boven de € 24 miljoen tikt. Dan mis ik een aantal investeringen zoals Kerkehout, de Groene Zone en de gemeentewerf terwijl de opbrengst van de oude gemeentewerf en de gemeentewinkel al zijn meegenomen, om er maar een paar te noemen. Voorzitter, deze Kadernota rammelt aan alle kanten, hij is niet geloofwaardig en wij hechten meer waarde aan de begroting van 2026 want dan worden dingen nader ingevuld. We stemmen tegen vanwege het voor ons politiek volledig onaanvaardbare en voorts kunnen we wat ons betreft voor het eten naar huis. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we het woord geven... Ja het gaat snel. Gaat uw gang, mevrouw Rogge-Schneider.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Voor de Wassenaarse VVD staat voorop dat we ons dorp vitaal en levendig houden zodat het hier goed toeven blijft. We hebben veel groen en een heerlijk strand, maar ook goede scholen, sportvoorzieningen, een zwembad, een bibliotheek, een gezellige dorpskern, horeca, winkels en ons theater de Warenar. De VVD wil plannen blijven maken en uitvoeren voor de toekomst van ons mooie dorp, voor alle inwoners en ondernemers. We zijn en blijven hier hard mee aan de slag hoe lastig dat financieel gezien soms ook is. We willen niet alleen onze voorzieningen op peil houden, ons huishoudboekje moet ook op orde blijven, dat is de balans die we moeten blijven bewaken. Vandaag behandelen we de Kadernota waarin staat welke plannen we de komende jaren voor Wassenaar hebben en hoe we die betalen. Ook al gaat de Kadernota over de toekomst, het is ook altijd een mooi moment om even terug te kijken en ik wil hier kort een paar dingen noemen die we het afgelopen jaar hebben bereikt. De beleidsnota Ouderenbeleid is vastgesteld. We hebben veel ouderen hier in Wassenaar, die willen levensloopbestendig wonen en leven, gezond en vitaal ouder worden en toegankelijke informatie en advies kunnen vragen. Ook voor jongeren is veel gedaan, de jeugdhulp wordt beter ingekocht, er is een voorbereidingskrediet voor een nieuwe school voor de St. Jozefschool en de St. Jan Baptist verstrekt, het Rijnlands Lyceum is uitgebreid en, de heer Hendrickx noemde het al, het huisvestingsplan voor alle scholen is geactualiseerd. Verder is er een Strandvisie aangenomen waarmee veel onderhoud wordt gerealiseerd en een kwaliteitsimpuls wordt gegeven, daarmee wordt ons familiestrand toekomstbestendiger en inclusiever gemaakt. Het beleidsplan voor de aanpak van ondermijning is geactualiseerd en er komt met deze Kadernota extra geld voor een pilot voor handhaving. De dorpskern wordt natuurlijk erg mooi, dat kunnen we allemaal zien, de straten en het groen worden onderhouden, er worden woningen op het ANWB-terrein, Den Deijl, Kerkehout en de gemeentewerf gebouwd en de fietsveiligheid op de kruising Storm van 's-Gravesandeweg-Jagerslaan is aangepakt. Wat de fietsveiligheid betreft, heb ik wel een vraag aan de wethouder. Daar zou wat ons betreft iets meer vooruitgang in mogen worden geboekt. In november jl. heeft deze raad een motie aangenomen waarin werd opgeroepen tot een Actieplan Fietsveiligheid en de vraag aan het college is wat de status hiervan is. Ik heb ook nog een vraag specifiek met betrekking tot de Dr. Mansveltkade, is al bekend wanneer die weg opnieuw wordt ingericht, zodat hij veiliger wordt voor alle fietsers die richting de sportvelden gaan? Als ik dan toch vragen aan het stellen ben. We zagen in de Kadernota dat er € 100.000,00, op de openbare ruimte en het groenonderhoud wordt bespaard. Wat zijn de gevolgen hiervan voor het onderhoudsniveau? We hopen natuurlijk dat dit gelijk blijft. Mooie resultaten dus voor Wassenaar en voor onze inwoners en daar wil ik nog één ding aan toevoegen, als laatste maar zeker niet de minste. Deze raad heeft burgemeester De Lange voorgedragen voor herbenoeming en dit besluit is twee, drie weken geleden door Zijne Majesteit de Koning bekrachtigd en dat betekent dat onze burgemeester vanaf 18 juli a.s. zijn tweede ambtstermijn van zes jaar ingaat. Voorzitter, we kunnen alleen investeren in onze voorzieningen als we de financiën op orde houden en dat gaat niet vanzelf. Het ravijnjaar is voor 2026 en 2027 in ieder geval gedempt door het stevige pakket aan maatregelen in 2024 waarmee we voor € 5 miljoen hebben omgebogen. Dus dat hebben we toen zeker gepakt, we schuiven dat niet vooruit. Het ravijnjaar is wel verschoven naar 2028 en 2029, die jaren zijn nu niet sluitend. We zien ook de redenering van het college om oplossingen hiervoor af te wachten, waar het nieuwe kabinet mee komt. We willen onze inwoners ook weer niet onnodig met lastenverzwaringen of bezuinigingen opzadelen, maar laten we wel goed blijven volgen waaraan we ons geld uitgeven. Ik was bij de begrotingsbehandeling in november 2024 kritisch op onze uitgaven aan de Gemeenschappelijke Regelingen, onze samenwerkingsverbanden, die werden ruim € 400.000,00 duurder. Ik diende namens de VVD, GroenLinks en Lokaal Wassenaar! een motie in waarmee we het college opriepen met die zogenaamde GR'en in gesprek te gaan en daarbij strak aan te sturen op bezuinigingen. Het college is met deze opdracht op pad gegaan en heeft stevige gesprekken gevoerd. Met resultaat, want de lasten voor die GR'en stijgen nu minimaal, nog niet eens met de inflatiecorrectie. Veel dank en complimenten hiervoor aan het college. Voorzitter, zolang ons huishoudboekje op orde blijft, kunnen we verantwoord investeren in een levendig dorp, in zaken die belangrijk zijn voor onze inwoners en ondernemers. Zo wordt straks gewerkt aan een economische visie, ik zeg 'straks' maar daar wordt nu samen met de ondernemers hard aan gewerkt. We investeren ook in sport, in de buitensportaccommodaties, en we zien in de Kadernota dat het ook mogelijk is om de jeugdledensubsidie te verhogen. Dat draagt bij aan de toegankelijkheid want dat is wat we willen. Sporten is goed voor iedereen, dus we willen ook dat iedereen die mogelijkheden heeft. Sporten is goed en niet alleen lichamelijk, maar ook mentaal en het draagt bij aan sociale samenhang. Voorzitter, dat waren zomaar twee voorbeelden. We doen nog veel meer en we blijven veel doen om ervoor te zorgen dat de voorzieningen in Wassenaar op peil blijven. Zo zit er in deze Kadernota ook een indexering van de subsidie voor het theaterprogramma van de Warenar, we willen ook het zwembad openhouden, de bibliotheek, een eigen politiebureau, brandweerkazerne, aangeharkte parken, geen uitstekende stoeptegels, goede schoolgebouwen, toegankelijke zorg en het moet hier natuurlijk ook veilig zijn. Dus we hebben een ambitieus programma. Afrondend. De Wassenaarse VVD vindt het belangrijk dat we verantwoord

blijven investeren in de leefbaarheid en levendigheid van Wassenaar zodat Wassenaar ook in de toekomst een heerlijk dorp is om te wonen, te werken en je vrije tijd te besteden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Gankema

De heer **Gankema**: Ja voorzitter. Ik kwam hier net binnen en iemand zei tegen mij 'je spreekt alweer als derde en je hebt een zekere traditie hoog te houden. Zou je een beetje luchtig willen beginnen?' Ik ga nu improviseren. Ik had al iets voorbereid, maar ik was eigenlijk van plan om het niet te gaan vertellen. Ik dacht het tot de begroting te bewaren, maar ik begin... Het is een soort... Ik praat via de voorzitter tegen de raad en u mag niet reageren, maar zie het desalniettemin maar een beetje als een quiz. Ik heb een citaat en dat is 'gezegend zijn de rijken'. Dat is uitgesproken door een voorman in een warm Zuid-Europees land, u moet zelf maar even nagaan wie dat geweest zal zijn. Ik kijk ook een beetje naar mijnheer Stallinga, 'gezegend zijn de rijken'. Ik zal het u verklappen, het was de mijnheer in Italië, het toen nog niet bestaande Italië, Garibaldi. Hij zei 'onze rijkdom moeten we gebruiken voor het welzijn van heel Italië' en dat kun je ook verzetten naar 'we moeten onze rijkdom gebruiken voor het welzijn van heel Wassenaar'. Rijkdom is dan niet alleen het geld, maar ook wat er in je koppie zit en in het hart misschien wel. Daarmee wil ik dan nu openen. Dan ga ik nu naar de Kadernota an sich. Even maar meteen, wij gaan waarschijnlijk, afhankelijk van het debat, gewoon instemmen. Het lijkt ons een prima uitgangspunt om de komende jaren werk te gaan verzetten. Er bestaat nog de mogelijkheid tot het draaien aan wat knoppen maar, het is net al gezegd, je zou kunnen zeggen dat het vrij beleidsarm is opgeschreven en er is ook alvast nagedacht over de toekomst. Het frappante is wel dat we waarschijnlijk € 15 miljoen gaan lenen en we hebben het er nog niet echt gehad over wat we daar nou van vinden. Ik heb er wel eens met de heer Van Smirren over gesproken en toen kwamen we op bedragen van € 7 miljoen tot € 9 miljoen. We zitten nu op € 15 miljoen, 'hoger' zegt de heer Van Smirren en dat is ook gebleken. Als je kijkt naar de liquiditeitsprognose dan hebben we in 2028 uit mijn hoofd € 19 miljoen en dat is alweer € 4 miljoen meer dan in de Kadernota staat, daar is vast een verklaring voor. De liquiditeitsprognose gaat uit van andere veronderstellingen en die is later geschreven, maar je ziet wel een verschil van € 4 miljoen op een bedrag van € 15 miljoen. Het kan verkeren en dat legt iets bij ons neer, dat we er goed over moeten nadenken welke risico's we willen aangaan en waar we ons geld de komende jaren aan uitgeven. Dat zal politieke keuzes met zich meebrengen en het voordeel is dat we eerst verkiezingen hebben en na die verkiezingen zullen we dan het beleid met z'n allen verder moeten vormgeven. Er is al iets gezegd over de dingen waarvan we vinden dat het een beetje jammer is dat het erin staat. Van de € 100.000,00, de besparing op de groenvoorziening wordt gezegd 'ja, we gaan efficiënter werken' en als het alleen die bezuiniging was geweest dan zou je nog kunnen zeggen 'ze hebben alleen de kaasschaaf gebruikt', maar ze gebruiken ook nog het argument efficiënter werken, is er dan een nieuw apparaat aangekocht waarmee ze de blaadjes beter kunnen verwijderen? Je weet het niet, maar misschien zal het college daar straks nog antwoord op geven. Ik heb het al verklapt, op zich kunnen wij heel goed instemmen met wat er nu ligt. Je zult het er nooit 100% mee eens zijn, maar in de basis kunnen wij hiermee verder. We wachten het debat nog eventjes af, maar we zouden willen zeggen: college ga hier in de zomer mee aan de slag en kom bij de begroting bij ons terug. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Hibbert. O sorry, ik zeg het helemaal fout, Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter. Ik hoorde net heel vaak dank betuigen aan de ambtelijke organisatie, dat we dat te vaak doen, maar toch wil ik ermee beginnen. Allereerst dank aan het college en aan de ambtelijke organisatie voor het aanleveren van een overzichtelijke Kadernota, in deze tijden met veel onzekerheid op landelijk niveau geeft deze Kadernota ons wat meer duidelijkheid, en dat we ook een sluitende begroting voor 2026 en 2027 hebben. Dat is wel iets om trots op te zijn. Als CDA herkennen wij in deze Kadernota veel van de waarden die wij belangrijk vinden. We willen een gemeente zijn waarin inwoners met elkaar bouwen aan een sterke samenleving, waar mensen voor elkaar klaar staan, waarin cultuur, verenigingen en vrijwilligersinitiatieven kunnen bloeien en waarin we oog hebben voor de kwetsbaren in onze samenleving. Vanuit die christendemocratische overtuiging zou ik graag een aantal punten willen belichten. Allereerst zijn we blij dat de gemeente kiest voor structurele steun aan de programmering van de Warenar, inwoners komen daar niet alleen voor vermaak, maar ook voor ontmoeting. Het is bijzonder dat we zo'n culturele voorziening gewoon in ons eigen dorp hebben. Cultuur verbindt, laat ons lachen, nadenken en praten en dat moet wat het CDA betreft toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht de dikte van je portemonnee. Daarom steunen wij van harte de extra structurele bijdrage aan de programmering. Tegelijkertijd hebben we een vraag aan het college, juist omdat de Warenar zo'n mooie maatschappelijke functie vervult, zou het mooi zijn als er ook financieel draagvlak vanuit de samenleving komt. Daarom vragen wij of is gekeken naar mogelijkheden om naast gemeentelijke steun ook

maatschappelijke financiering voor de Warenar te organiseren. Denk bijvoorbeeld aan een vriendenclub of een Cultuurfonds waaraan inwoners via donaties kunnen bijdragen of aan sponsoring door ondernemers die zich aan cultuur willen verbinden. Ook in het kader van de financiering van een mogelijke verbouwing zou dat heel erg waardevol zijn. Voorzitter, Wassenaar is een van de meest welvarende gemeenten van Nederland, maar helaas heeft niet iedereen in ons dorp het even breed. Ook hier leven mensen in armoede, waaronder gezinnen met kinderen voor wie de dagelijkse boodschappen een voortdurende zorg zijn. Het is dan ook bijzonder waardevol dat er in ons dorp maatschappelijke initiatieven zoals de Voedselbank zijn met vrijwilligers die zich inzetten, zodat ook deze gezinnen een maaltijd op tafel kunnen zetten. Als CDA zijn we blij dat het college extra middelen voor de Voedselbank beschikbaar stelt, zo krijgt deze vrijwilligersorganisatie meer financiële ruimte om haar belangrijke werk voort te zetten. Hun inzet is onmisbaar en is een sterk voorbeeld van solidariteit en menselijkheid in onze gemeenschap. Wat ons betreft zouden er zelfs nog wat meer middelen voor beschikbaar kunnen komen, maar wellicht komt daar later nog iets over. Ja voorzitter, dan de jeugdzorg. Het is teleurstellend dat het dit kabinet niet is gelukt om structurele hervormingen in de Jeugdwet door te voeren, die hervormingen zijn broodnodig. Tien jaar geleden gaf Wassenaar nog rond de € 2,8 miljoen aan jeugdzorg uit, inmiddels zijn deze kosten opgelopen tot ongeveer € 7 miljoen en dat zijn structurele kosten die we elk jaar maken. Ook zien we dat er wachtlijsten ontstaan. Er gaat inmiddels zoveel tijd, geld, energie en menskracht naar kinderen met relatief lichte hulpvragen dat weinig overblijft voor kinderen met echt ingewikkelde problemen. Wat het CDA betreft, moeten we daarin keuzes maken, dus zorg voor de kinderen die intensieve hulp nodig hebben, moet altijd beschikbaar blijven. We zijn daarom ook blij met de inzet van een extra jeugdconsulent in 2026. We zien dat het werkt om wachttijden terug te dringen en wat ons betreft zou dit ook voor langere tijd mogelijk moeten zijn. Daarnaast hebben we een vraag over post D16, waarin wordt bezuinigd op preventieve activiteiten binnen de Jeugdwet en de WMO. Kan het college aangeven welke activiteiten hiermee worden geraakt en is het verstandig om hierop te besparen, juist nu de uitgaven aan jeugdzorg blijven stijgen en de landelijke maatregelen uitblijven? Voorzitter, Wassenaar vangt veel asielzoekers op. We zien dat onze inwoners zich als vrijwilliger voor hen inzetten, bijvoorbeeld door taallessen te geven en activiteiten te organiseren en dat vinden wij erg waardevol. Bij de begrotingsbehandeling vroegen we al aandacht voor het plan om meer gezinnen in het azc op te vangen en we waardeerden het dat ook de portefeuillehouder toen aangaf die ambitie te delen. De portefeuillehouder gaf toen aan dat dit alleen mogelijk is als de onderwijsvoorziening op orde is, met name de taalklassen voor kinderen. Wassenaar heeft momenteel al een taalklas bedoeld voor statushouders, Oekraïense kinderen en kinderen van arbeidsmigranten en in het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan lezen we dat deze klas ook open zou kunnen gaan voor kinderen uit het azc, maar inmiddels bereiken ons signalen dat de huidige taalklas stopt. Als dat klopt, zou dat haaks staan op het doel om meer gezinnen in het azc te kunnen huisvesten en daarover hebben we ook wat vragen aan het college. Klopt het dat de taalklas in Wassenaar gaat stoppen, per wanneer is dit het geval en hoe verhoudt zich dit tot de uitgesproken ambitie van het college om meer gezinnen in het azc op te vangen? We lezen daarover niets in de Kadernota en we vragen dan ook om helderheid. Voorzitter, we willen ook even kort stilstaan bij sport en het verenigingsleven. Voor het CDA zijn dit dé plekken waar mensen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten, waar kinderen leren samenwerken en doorzetten en waar onze inwoners fit blijven. Wij zijn dus erg blij dat er geïnvesteerd gaat worden en dat kunnen we dan ook van harte ondersteunen. Ook zien we dat de jeugdledensubsidie structureel wordt verhoogd waardoor sporten ook voor de jongere generaties toegankelijk blijft en daar zijn we blij mee. We zijn ook verheugd dat wordt gewerkt aan een sportvisie en we hopen dat daarin niet alleen ruim aandacht is voor faciliteiten en gezondheid, maar ook aandacht voor de waarden van ontmoeting en de vrijwilligers die vaak de stille kracht achter de clubs in ons dorp zijn. Kan het college aangeven hoe het deze waarden bij de sportvisie zal betrekken? Voorzitter, daarnaast vallen ons nog twee investeringen op waarover ik wat duidelijkheid wil hebben. Allereerst de woonwagens. Er wordt € 1,5 miljoen extra gereserveerd voor uitbreiding van de standplaatsen aan de Ruigelaan en de Lagerweide. De toelichting spreekt van onderzoek, voorbereiding en planning en dat roept bij ons wat vragen op, gaat dit hele bedrag alleen over onderzoek en voorbereiding of gaat het ook om uitvoering en om hoeveel standplaatsen gaat dit precies? Wat is de rol van de woningcorporaties, zijn die bijvoorbeeld betrokken bij het realiseren van de uitbreiding? Als CDA vinden we het belangrijk dat er voldoende plek is voor de woonwagenbewoners, wonen is immers een recht, maar we willen wel weten waar dit bedrag precies voor is bedoeld. Ten tweede de wegen in Rijksdorp, daarvoor komt nog eens € 400.000,00 bovenop de € 1,5 miljoen die al was gereserveerd. Dat brengt het totaal op bijna € 2 miljoen en voor ons als CDA blijft dit toch moeilijk uitlegbaar. Dat vonden we in 2022 al en dat vinden we nu nog steeds. Het zijn wegen die vooral door de bewoners zelf en maar beperkt door andere verkeersdeelnemers worden gebruikt. Dan is het gewoon heel veel geld. Onderhoud is nodig, dat begrijpen we, maar het moet ook uitlegbaar blijven. Daarom onze vraag aan het college: zijn er ook andere opties bekeken, bijvoorbeeld een versoberde uitvoering? Voorzitter, ik sluit af. Deze Kadernota legt een degelijke financiële basis

en daar zijn we blij mee. Financiële prudentie is voor ons een randvoorwaarde, maar uiteindelijk draait het om wat we met die middelen mogelijk maken in het leven van onze inwoners. Als CDA vinden we het belangrijk dat we blijven investeren in wat ons als gemeenschap sterker maakt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Eerst twee onderwerpen die buiten onze gemeentelijke invloedssfeer liggen. Ten eerste, de landelijke politiek heeft gefaald om de invoering van de eigen bijdrage binnen de WMO voor 2026 in te regelen. Jammer omdat de geplande inkomensafhankelijke eigen bijdrage eerlijker is en omdat de kwaliteit van de WMO daarmee duurzamer in stand is te houden. Hopelijk lukt de invoering voor 2027 wel. Ten tweede zijn er extra verkiezingen te organiseren. Wij hebben al een tijd goede ervaringen met de VOX Telmethode, vroeger CRAFT Telmethode maar daaraan zit één nadeel, deze methode komt met gedwongen winkelnering van dure materialen en trainingen van VOX bv. Omdat deze bv vaak kleine aanpassingen in hun telmethode en bijbehorende formulieren maakt, moeten wij jaarlijks € 10.000,00 extra vrijmaken voor door Vox bv te geven trainingen. Dit terwijl wij een fantastisch eigen team Verkiezingen hebben dat deze telmethode al jarenlang op zijn duimpje kent. Het laatste landelijke kostenonderzoek verkiezingen stipt exact dit probleem aan, een sterke toename van kosten voor inhuur van externe trainers, vooral trainers van VOX bv. Dit commerciële aspect binnen ons publieke proces vinden wij lichtelijk bizar. Dan een belangrijk onderwerp waar wij lokaal wel iets aan kunnen doen. Het is al een paar keer genoemd, de jaarlijkse ombuiging van € 100.000,00 op Groot onderhoud groen. Onze regionale marketingslogan is dat wij zorgen voor groen en blauw voor de gehele regio. Volgens ons wordt dit langzamerhand een inhoudsloze slogan omdat wij natuurbehoud en -versterking steeds minder waarmaken. De ombuiging op Groot onderhoud groen komt ons te vroeg, meewegende dat we ons moeten voorbereiden op steeds grotere extremen van droge en natte periodes. Daarnaast zit aan ons groenbeheer een sociale kant. De PvdA herinnerde ons er vorige week nog aan dat onze publieke buitenruimte onvoldoende toegankelijk is voor mindervaliden door overhangend groen op onze voetpaden waaronder overhangend groen vanuit privépercelen. Ons nalatig onderhoud beperkt inwoners en bezoekers die van rolstoel of rollator afhankelijk zijn in hun bewegingsruimte. Wij stellen voor dat een deel van de meicirculairemeevaller wordt gebruikt om de ombuiging op groenonderhoud later te starten zodat we onze natuurversterking en onze openbare toegankelijkheid beter op orde krijgen voordat wij gaan ombuigen. Kan het college dit toezeggen? Het beperken van inhuur lijkt goed te gaan, waarvoor onze complimenten. Wij hopen dat het college hierop blijft focussen omdat het beperken van inhuur stukken goedkoper is en omdat wij merken dat de beleids- en uitvoeringstrajecten die op basis van inhuur verlopen van aanmerkelijk lagere kwaliteit zijn dan de trajecten die onze eigen ambtenaren oppakken. Wij zien liever dat wij waar nodig later starten, maar dan wel met eigen ambtenaren. Twee intermezzopunten waarover wij minder complimenteus zijn. Ten eerste lezen wij in het lyrische voorwoord van deze Kadernota dat gericht wordt geïnvesteerd in handhaving en digitale veiligheid. Top, maar in de rest van de Kadernota zien wij daar niet veel van terug. Wij horen graag wat deze gerichte investeringen op handhaving en digitale veiligheid zijn. Ten tweede storen wij ons aan de collegemarketing voor nog te nemen gemeenteraadsbesluiten. Zo staat in het coalitieakkoord 'onderzoek de mogelijkheden voor een dorpsmuseum' en er staat niet 'print reclamemateriaal voor besluiten die de gemeenteraad nog moet nemen'. Wat kosten deze onzinnige marketingstunts? Wij zien € 15.000,00 per jaar aan ombuigingen op het communicatiebudget, maak daar maar € 30.000,00 per jaar van door dit soort stunts achterwege te laten. Dan is er meteen € 15.000,00 per jaar vrijgemaakt voor groenonderhoud waar onze inwoners meer op zitten te wachten. Een ander voorbeeld is De Paauw, het college lijkt in juli 2025 een reclamebijeenkomst over de gemaakte ontwerpkeuzes voor inwoners te organiseren terwijl deze gemeenteraad een amendement heeft aangenomen waarin staat dat een aantal belangrijke keuzes, onder andere over verduurzaming en de restauratieve voorziening, in september a.s. nog worden gemaakt. Wij snappen de opzet en het doel van deze bijeenkomst niet en wij snappen ook niet dat het recentelijk afgewezen additionele krediet voor verduurzaming niet uit deze Kadernota is gehaald. Nogmaals, wij zijn voor verduurzaming, voor echte verduurzaming, en dus tegen greenwashing en tegen windowdressing. Dit krediet opnemen voor een warmtepompinstallatie in dit gebouw waarvan het overgrote deel van de gebouwschil isolatietechnisch zo lek als een mandje blijft en de netbeheerder een netverzwaring voor dit gebouw binnen de komende tien jaar heeft uitgesloten, is totale onzin. Wij hopen dat het college ons in september a.s. een aantal zinnige keuzemogelijkheden gaat voorleggen. Over zinnige keuzes gesproken, afvalproductie verminderen en een circulaire economie bevorderen wordt absolute noodzaak in ons dorp dat nog steeds een topproducent van afval is. De hoge kosten van afvalverwerking kunnen substantieel omlaag voor inwoners, voor ondernemers en voor de gemeente als wij afvalreductie en circulariteit eindelijk als hoofdzaak gaan zien, dat is goed voor de natuur en voor ieders portemonnee. Voorzitter, wat wij als hoofdzaak zien lijkt het college als bijzaak te zien, toezegging 649 over

afvalpreventie staat al meer dan een jaar open, toezegging 650 over diftar staat ook al meer dan een jaar open en in de startnotitie van de economische visie was een serieuze omgang met circulariteit ver te zoeken. Wij hopen op beter nieuws voor de begrotingsbehandeling later in 2025. Nog twee toezeggingen die te lang openstaan, nummer 793 en 777 over een bouwlegesvraag. De antwoordbrief zou voor de Kadernotaraad van vandaag aan de gemeenteraad worden verstrekt, maar dit is niet gebeurd, althans die was vanochtend nog niet binnen. Gelukkig worden de legesverordeningen voor 2026 pas later in 2025 vastgesteld. De liquiditeitsprognose voor 2026 laat overigens zien dat we € 500.000,00 aan bouwleges verwachten en voor 2027 € 1,5 miljoen. Een mogelijke discussie over bouwleges gaat dus geen kleinbierdiscussie zijn. Dan nog een 'geen klein bier'-punt. In onze liquiditeitsprognose voor 2027 missen wij de voorspelde eenmalige cash impact van de benodigde kapitaalstorting onder de Wet toekomst pensioenen. Deze eenmalige kapitaalstorting bestaat uit de opgebouwde pensioenrechten aan wethouders, ex-wethouders en partnerpensioenaanspraken en dit moet eind 2027 gebeuren omdat per 1 januari 2028 onze wethouderspensioenen binnen het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, het ABP, worden ingeregeld via een fondsfinanciering door middel van maandelijkse premiebetalingen. Deze overstap is budgetneutraal, alleen de eenmalige kapitaalstorting zal op dat moment de cashpositie van onze gemeente hard raken. Omdat wij dit niet in de liquiditeitsprognose terugzien toch maar even de vraag: heeft onze gemeente voldaan aan het verzoek van het ministerie van BZK om de overdrachtswaarde te berekenen, hoe hoog is onze overdrachtswaarde en hoe hard wordt onze cashpositie op het moment van de kapitaalstorting geraakt? Afrondend twee onderwerpen die wij zullen blijven herhalen totdat wij richting betere oplossingen gaan. Ten eerste blijft het ons verbazen hoe weinig aandacht wij voor de Wet markt en overheid en daarmee eerlijke mededinging hebben. Wij lopen nog steeds substantiële inkomsten mis, onder andere in de verhuur aan particulieren en aan ondernemers omdat wij deze wet niet serieus nemen. Voorzitter, de tijd van onzinnige antwoorden zoals 'dit is belastend voor maatschappelijke organisaties' is voorbij. Maatschappelijke organisaties worden helemaal niet geraakt door de Wet markt en overheid, daar is een algemeen-belangbesluit immers een standaardoplossing voor. Wij zien uit naar het eerste raadsvoorstel over een algemeen-belangbesluit en daar waar algemeen-belangbesluiten niet aan de orde zijn, zien we uit naar eerlijke inkomsten. Ten tweede horen wij graag hoe het staat met het onderzoek naar een Texelvignetsysteem voor autoparkeren in onze groene gemeente. Gegeven onze Natura 2000-gebieden, onze schaarse openbare ruimte, onze verkeersproblematiek en de druk op onze begroting snappen wij niet dat wij nog steeds ieder jaar tonnen aan gemeenschapsgeld in gratis toegankelijke autoparkeergarages pompen terwijl het er nog steeds niet naar uitziet dat fietsparkeren in ons centrum echt goed wordt geregeld. De balans tussen gezonde en ongezonde mobiliteit is in ons dorp nog steeds scheef en ook in onze begroting. Voorzitter, samenvattend, hoe lang durven wij nog te stellen dat wij het groen en het blauw verzorgen voor de gehele regio terwijl wij zelfs de meest logische en voor de hand liggende keuzes simpelweg niet durven te nemen? Iets meer vooruitgangszin en lef zou onze gemeente sieren. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Nog een interruptie van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik sla even aan op het woord 'parkeerproblematiek'. Als ik Wassenaar afzet tegen andere gemeenten in Nederland of binnen Europa, kun je dan eigenlijk wel zeggen dat wij met parkeerproblematiek hebben te maken? Het is op sommige straten misschien wat lastig om meteen een parkeerplek te vinden, maar over het algemeen hebben we het hier toch best goed voor elkaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. De woorden waren niet 'parkeerproblematiek', maar 'verkeersproblematiek', dat is iets anders. Ik neem zelf het woord 'sluipverkeer' niet in de mond want de helft van de verkeersproblematiek is eigen-dorpproblematiek. Het zijn mensen die in het eigen dorp de auto pakken om naar de tennis en de hockey te rijden, het zijn niet mensen van buiten die door ons dorp rijden omdat ze denken dat dit sneller is. Dus het woord was 'verkeersproblematiek', en niet 'parkeerproblematiek'. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Of het nou het ene of het andere woord was, het was in het kader van het Texelvignet en dat gaat over parkeren. Dus of de GroenLinksfractie moet zeggen dat er geen probleem op het gebied van parkeren is, dan hebben we geen discussie, maar ik veronderstel zomaar dat u wel vindt dat er iets aan ons parkeerbeleid niet deugt want u stelt een wijziging voor door middel van een vignet zoals ze dat op Texel hebben.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Ja, wij stellen inderdaad al geruime tijd een wijziging voor omdat wij vinden dat de openbare ruimte schaars is en omdat wij zien dat, terwijl onze begroting onder druk staat, wij nog steeds tonnen publiek geld in gratis toegankelijke parkeergarages pompen. Die zijn niet gratis voor de inwoners want die betalen wij met publiek geld en dat zien wij in het kader van 'de vervuiler betaalt' graag anders. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Gankema, afrondend.

De heer **Gankema**: Ja, wij zien dat anders. Als er geld naar een parkeerplaats gaat, krijgen de burgers daar ook iets voor terug namelijk dat ze geen rondjes hoeven te rijden en ze hun auto's gewoon ergens kwijt kunnen. Dat kan best handig zijn als je boodschappen doet.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Ik denk twee politieke standpunten en we kunnen blijven discussiëren maar laten we het een keer echt over het parkeerbeleid hebben. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Helder. We gaan naar de heer Krabbendam. Aan u.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. De Kadernota laat zien dat we in Wassenaar blijven investeren maar dat tegelijkertijd zorgvuldig wordt gekeken naar besparingen en bezuinigingen en naar het verhogen van de eigen inkomsten. Deze mix zorgt ervoor dat we doen wat nodig is om zorg te kunnen bieden aan de meest kwetsbare groepen in de samenleving en we het voorzieningenniveau op niveau kunnen houden. Dat is wat de Wassenaarse inwoners van ons vragen en mogen verwachten. Een prudent financieel beleid en tijdig ingrijpen door het college bij de begroting 2025 heeft ertoe geleid dat het geraamde tekort van € 4,3 miljoen in 2026 en € 4 miljoen in 2027 nu bij de Kadernota inmiddels is omgebogen naar een positief saldo van € 1,1 miljoen en in 2027 in € 300.000,00 en dat ook de tekorten in 2028 en 2029 dalen. Het is terecht om daarbij vast te stellen dat wij voor een groot deel afhankelijk zijn van wat het rijk besluit over de financiële verhoudingen tussen rijk en gemeente. Eerdere sprekers zeiden daar ook al iets over, bijvoorbeeld net over de WMO, dat is zonde en dat had ons nog verder geholpen. Het is goed nieuws dat het door het gevoerde financiële beleid en de hogere bijdrage van het rijk toch niet nodig blijkt om € 1,1 miljoen ten laste van de algemene reserve te brengen. Nu al een bedrag van € 900.000,00 bij de Kadernota en als gevolg van de meicirculaire het resterende bedrag van € 200.000,00 in het najaar van 2025 bij de behandeling van de begroting 2026. Graag licht ik namens mijn fractie een aantal punten uit de Kadernota. Het werd net ook al genoemd, de Voedselbank. Dat wij iets extra's doen voor de meest kwetsbare huishoudens in Wassenaar is wat D66 betreft niet meer dan logisch. Door de Voedselbank financieel te ondersteunen zorgen we voor een basis die wordt aangevuld door giften van ondernemers, maatschappelijke instellingen en betrokken inwoners. In Wassenaar zorgen wij voor elkaar en waar dat een extra zetje nodig heeft, staat de gemeente klaar met financiële ondersteuning en hulp om de vaak meervoudige problematiek bij huishoudens met financiële problemen te helpen aanpakken. We zijn de PvdA dan ook dankbaar voor het amendement dat ze later zullen indienen en al hebben aangekondigd en zullen dit graag als mede-indieners steunen. De jeugdconsulent werd net ook al genoemd. D66 is blij met het goede resultaat van de inzet van de extra jeugdconsulent, het terugdringen en zelfs wegwerken van de wachtlijst is voor alle betrokken jeugdigen en hun gezinnen een groot goed. De voorspellingen zijn echter dat de vraag voorlopig nog niet gaat afnemen. De Hervormingsagenda Jeugd, recent ook uitgewerkt in de in deze raad onderschreven nieuwe inkoopstrategie van de H9, werkt dan ook toe naar meer preventie, dus het meer en meer voorkomen van de noodzaak van het inzetten van geïndiceerde jeugdhulp. Deze veranderingen krijgen echter pas in 2028 hun beslag en het zou een slechte zaak zijn als er dan voor één jaar een gat valt. We vertrouwen erop dat er binnen het Sociaal Team en het Centrum voor Jeugd en Gezin nu al en in de komende jaren hard aan wordt gewerkt om deze beweging naar de voorkant in te zetten. Daarom steunen wij ook dit amendement en zijn wij graag mede-indiener. De bibliotheek. De middelen die voor 2026 eenmalig voor de bibliotheek in de Kadernota zijn opgenomen zien we ook graag in 2027 en verder gecontinueerd. In 2025 ontving de bibliotheek al een deel als voorschot en in 2026 volgt de rest van dat bedrag. Het is goed nieuws dat de minister van OCW de wens uitspreekt dat de bibliotheken in Nederland ook in de toekomst aanvullende financiering via gemeenten ontvangen, maar dat moet nog wel in wetgeving worden vastgelegd zodat Wassenaar dit geld daadwerkelijk blijft ontvangen en ten gunste van de bibliotheek kan besteden. We vragen het college om in de gesprekken met het rijk aandacht te vragen voor deze middelen na 2026. De brede cultureel-maatschappelijke rol die de bibliotheek in Wassenaar vervult, is

ontzettend belangrijk en verdient daarom alle mogelijke extra ondersteuning. Dan het punt over de Katwijkseweg. We hebben er eerder ook al even kort bij stilgestaan dat het goed is dat we de Katwijkseweg van de provincie kunnen overnemen. Dit stelt ons in staat de juiste maatregelen te nemen en we verschillen soms nog wel eens van inzicht over welke maatregelen of in welke fasering maar als er te veel ongewenst verkeer via Katwijk door ons dorp sluipt, kunnen we er nu meer aan doen. Daar hangt echter wel een prijskaartje aan. Vanaf 2026 is jaarlijks € 170.000,00 voor het onderhoud ingeboekt. De weg ligt er ogenschijnlijk goed bij, kan het college aangeven waar we dit bedrag zoal aan gaan uitgeven? Het is gebruikelijk dat de oude beheerder bij de overdracht een bedrag voor het onderhoud meegeeft, de zogenaamde bruidsschat. Kan het college aangeven of dat nu ook is gebeurd en reflecteren op het onderhandelingsresultaat met de provincie op dat punt? Ten slotte de sportvisie. We gaan in het najaar nog over de sportvisie spreken, maar we zien in deze Kadernota al dat er structureel geld voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke buitensportaccommodatie beschikbaar komt. Dat is iets waarvoor D66 in haar verkiezingsprogramma heeft gepleit, dat gaat sportverenigingen echt helpen om hun begroting op orde en de contributies op een acceptabel niveau te houden. We steunen ook de andere maatregelen die zijn aangekondigd van harte en we zijn het college derhalve dankbaar dat hiervoor middelen zijn vrijgemaakt. Het belang van sport, leefstijl en gezondheid is groot en D66 investeert hier graag in. Na de nieuwe gemeentelijke sporthal De Duinpan is dit een tweede voorbeeld van hoe deze coalitie graag investeert in sport in Wassenaar. Dank u wel voor uw aandacht en tot zover mijn bijdrage namens D66. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, mijnheer Gankema triggerde wel wat bij mij want hij noemde mijnheer Garibaldi als een wijs man met de wijze uitspraak 'gezegend zijn de rijken'. De politiek is niet voor bange mensen en dus er schoot mij een ander citaat van iemand anders te binnen, een citaat dat wel redelijk de lading van mijn bijdrage dekt en dat is 'die Armen haben andere Sorgen'. Ik durf zijn naam niet te noemen, maar het was Lenin. Dat zij dan maar gezegd om de stemming in De Paauw er alvast een beetje in te krijgen. Dank u wel voorzitter voor verder het woord. De Kadernota die voor ons ligt schetst een minder somber beeld dan in 2024. Niet dat de bomen weer tot in de hemel groeien, maar een val in het ravijn is in ieder geval in Wassenaar afgewend. In deze Kadernota is zelfs ruimte gevonden om extra te investeren in sport en om de jeugdledensubsidie voor sportclubs wat te verhogen. Dat is in ieder geval een goed teken, de jeugdledensubsidie is iets waarvoor onze fractie in de vorige raadsperiode hard heeft geknokt. De gemeente gaat voor het eerst ook reserveren voor groot onderhoud van sportaccommodaties, iets wat in het verleden niet is gebeurd en het is verstandig en logisch om dat vanaf nu wel te doen. Voorzitter, in deze Kadernota wordt in de opmaat naar de begroting ook flink geïnvesteerd in de fysieke leefomgeving en dat beleid steunen we als PvdA. De afwaardering van de Katwijkseweg met jaarlijkse onderhoudskosten van € 170.000,00 vinden we fors, maar het kan het sluipverkeer in ons dorp verminderen en dat streven heeft veel draagvlak in ons dorp. Ook een extra investering van € 400.000,00 voor een Wassenaarse stenenmix, wat dat dan ook moge zijn, boven op een al bestaande investering van € 1,5 miljoen in Rijksdorp is eerlijk gezegd niet het eerste waarvan onze fractie enthousiast wordt maar als dit de uitkomst van een zorgvuldig participatietraject is, hebben we dat te respecteren, op die wijze maken we ook duidelijk dat we naar onze inwoners luisteren. Onze fractie vindt het ook goed dat nu extra in toezicht en handhaving wordt geïnvesteerd, dat is helaas ook steeds meer nodig. Dit weekend bleek bij de derde flat aan de Van Duivenvoordelaan een grofvuildump van grote omvang te zijn gepleegd en ook vanuit andere buurten in ons dorp komen geluiden en zorgelijke reacties over dit soort zaken voorbij. Mijn vraag aan het college is of de situatie op de Van Duivenvoordelaan bekend is, wat eraan gebeurt en wat in dit soort situaties het handelingsperspectief is, ook in relatie tot de woningbouwvereniging maar het gaat in dit geval om de openbare ruimte. Onze vraag is of dit soort dumpingen en bijplaatsingen van grofvuil bij milieustraten toenemen, graag een reflectie vanuit het college. Tegen de achtergrond van forse investeringen zoals genoemd, kijken we als sociaaldemocraten ook naar de andere taken van de gemeente, wellicht niet direct zichtbaar, maar ook van eminent belang als het gaat om de zorgtaak van de gemeente en de ondersteuning van kwetsbare mensen en ook onze inwoner. Voldoende aandacht hiervoor is van essentieel belang voor een sociaal dorp dat we willen zijn en de taak van de overheid hierbij is een van de belangrijkste kernwaarden van de sociaaldemocratie. We willen hier dan ook geen bezuinigingen meer op, dat is de afgelopen jaren meer dan genoeg gedaan. We zijn overigens wel tevreden met wat er tot nu toe is gebeurd op sociaal terrein en we denken daarbij onder andere aan de instelling van het Sociaal Team Wassenaar. Ook in het beleid is de focus op onze inwoners die het moeilijk hebben of die hulp kunnen gebruiken veranderd, de inwoner staat steeds meer centraal en zo hoort het ook. We zijn tevreden over het feit dat het college een beleidsnota ten aanzien van alle kwetsbare doelgroepen heeft opgesteld en dat het met SMART geformuleerde doelen voor de uitvoering hiervan naar de raad komt. Voorzitter, dat gezegd

hebbende. Onze fractie voert net als andere fracties regelmatig gesprekken met verenigingen en stichtingen in het maatschappelijk middenveld en voor dat middenveld is een nieuwe subsidievordering vastgesteld door het college waarvoor minder geld beschikbaar is. Tegelijkertijd is ons steeds beloofd dat geen vereniging of stichting door deze bezuiniging in de problemen zal komen. Dat klinkt bijna te mooi om waar te zijn, maar voorlopig rekenen we erop dat dit klopt. We bewaren dit onderwerp ook voor een andere keer. Voorzitter, we zijn in het kader van de werkbezoeken ook bij de Voedselbank langs geweest en we hoorden daar zorgelijke geluiden, het is steeds moeilijker om wekelijks drie gezonde maaltijden uit de schijf van vijf aan de hiervan afhankelijke inwoners aan te bieden. Het aanbod van de supermarkten neemt af, de kosten van voedsel nemen nog steeds toe en de Voedselbank moet steeds meer voedsel bij kopen. Het is ook de verwachting dat steeds meer huishoudens voor ondersteuning van de Voedselbank in aanmerking komen, u kunt dit terugvinden in de stijgende armoedecijfers die in het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 staan beschreven. Hieruit blijkt dat er inmiddels bijna 900 huishoudens in Wassenaar zijn die te maken hebben met problematische schulden. Schaamte en onbekendheid zijn echter vaak een blokkade om hulp te vragen en hierin ziet de PvdA niet alleen een taak voor de Voedselbank zelf, maar ook voor het Sociaal Team van de gemeente om de doelgroep beter te bereiken. Als het gaat om schuldenproblematiek, is het beter om te voorkomen dan de te genezen maar daarover zo meer. Met het oog op deze ontwikkelingen dienen we als PvdA samen met het CDA, D66 en GroenLinks een amendement in om een structurele extra ondersteuning van € 5.000,00 voor de Voedselbank mogelijk te maken, hiermee is de middellange termijn voldoende gecontinueerd. Hierbij dien ik het amendement graag in.

De **voorzitter**: Dan is het amendement hierbij ingediend, maakt het onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt het de letter A.

De heer **Van Smirren**: Voorzitter, in de Kadernota staat dat er in 2025 wachtlijsten in de Jeugdwet zijn weggewerkt met behulp van een extra...

De **voorzitter**: Mijnheer Van Smirren, voordat u naar dat amendement gaat is er een interruptie of een vraag van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dat gaat over het amendement Voedselbank. Dat gaat over € 5.000,00 geloof ik en dat maakt op € 95 miljoen het verschil niet. Ik denk ook wel dat het geld juist daar goed zal worden besteed, dat is ook niet het punt. Het punt is nu even het volgende. We hebben een nieuwe subsidiekader en het college, meen ik, stelt nu al structureel geld beschikbaar. Dat is volgens mij ook nieuw in deze, tenminste het is niet de begroting, maar het is voornemens om structureel geld voor de Voedselbank beschikbaar te stellen. U doet daar met een amendement nog € 5.000,00 bij en de vraag die ik stel... U hebt de context wel geschetst, maar leidt dit niet tot willekeur? Ik bedoel, we kunnen ook een motie indienen over € 5.000,00 voor de jeu-de-boulesvereniging. Zijn de ambtenaren niet juist de aangewezenen om af te wegen wie hoeveel subsidie krijgt?

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Er zal moeten blijken hoe dat wegingskader uitpakt, ik heb er in mijn bijdrage ook iets over gezegd. We hebben vernomen dat er geen verenigingen zullen omvallen of onder grote druk zullen komen te staan. Dat is bijvoorbeeld een vereniging zoals u die noemt, maar zo is er een heel rijtje. We moeten echt uitkijken hoe dat uitpakt en waar verenigingen in het gedrang komen, denk ik dat we daar als raad extra geld voor moeten genereren maar dat is als-dan. De Voedselbank stond nog niet in dat rijtje, die is daar nu wel in opgenomen en dat is mooi, maar wij denken dat € 5.000,00 te weinig is om een solide reserve te kunnen opbouwen en een stootje te kunnen hebben. Vandaar € 5.000,00 extra.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik probeer het toch iets te verdiepen. Het is een principieel punt want wij hebben ik geloof drie jaar geleden ook een dergelijk amendement voor de Voedselbank ingediend en toen zei destijds wethouder Klaver 'daar gaan jullie eigenlijk niet over, die bevoegdheid ligt bij het bestuur. Dat was toen niet echt een valide argument omdat er geen structureel geld aan de Voedselbank werd toegekend en nu wel, dus daarom twijfel ik. U geeft zelf al aan dat er straks meerdere partijen zijn die misschien niet uitkomen, gaan wij dan € 5.000,00 bijplussen voor iedere partij waarvan wij denken dat die wel € 5.000,00 extra kan gebruiken of zeggen we 'nee, dat is het dagelijks bestuur en dat moet daarvoor zorgen'?

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: In beginsel is dat de laatste tenzij er signalen komen dat verenigingen ernstig in de knel komen. Met betrekking tot de Voedselbank hebben we het over eerste levensbehoeften en niet over cultuur en dat soort zaken. Het gaat er gewoon om om mensen die dat nodig hebben, die onder het minimum leven, drie keer per week voedsel aan te bieden. Vandaar dat wij denken dat dit hier nu een aparte behandeling verdient.

De **voorzitter**: Dank u wel, gaat u verder.

De heer **Van Smirren**: Altijd lastig om te kijken waar ik was.

De **voorzitter**: Volgens mij was u het amendement over de inzet van de jeugdconsulent aan het inleiden.

De heer **Van Smirren**: Ik ga voor de kijkers thuis opnieuw beginnen, maar dan halverwege. Voorzitter, in de Kadernota staat dat in 2025 de wachtlijsten in de Jeugdwet met behulp van een extra consulent zijn wegwerkt. Net als voor de strijd tegen armoede heeft de PvdA zich in het coalitieakkoord er hard voor gemaakt om de wachtlijsten in het Sociaal Domein weg te werken. We hebben vernomen dat die in de WMO nu weg zijn en ook die in de jeugdzorg staan op nul. Onze fractie begrijpt echter niet dat er € 81.000,00 voor 2026 is begroot voor een jeugdconsulent en daarna niet meer, want mede door de jeugdconsulent staan de wachtlijsten nu op nul terwijl de Hervormingsagenda Jeugd is vertraagd en pas in 2028 ingaat. We kunnen de effecten daarvan nu nog niet weten en we willen dan ook dat in 2027 dit beleid met een jeugdconsulent wordt gecontinueerd zodat het succesvol blijft. Daarom dient onze fractie mede namens GroenLinks, de VVD, het CDA en D66 een amendement in om dit te bewerkstelligen.

De **voorzitter**: Dan maakt dit amendement onderdeel uit van de beraadslaging en geven we het de letter B.

De heer **Van Smirren**: Goed. Voorzitter, we hebben enkele vragen over het Sociaal Domein aan het college. De PvdA heeft zich enkele jaren geleden hard gemaakt voor het maatwerkbudget maar tot onze spijt zien we dat deze voorziening nu wordt geschrapt, dit levert een bezuiniging van € 30.000,00 op. Dit budget was voorzien voor inwoners die overal tussen de wal en het schip vallen en die, mocht dat nodig zijn, via het Sociaal Team alsnog kunnen worden ondersteund met een lening, een schenking of een mix daarvan, vooral om schulden of andere ellende te voorkomen. Dit heet niet voor niets een maatwerkbudget. Het verwijzen naar andere charitatieve instellingen vinden wij te gemakkelijk, het is de taak van de overheid om problemen bij haar inwoners te voorkomen. Er is ons overigens ter ore gekomen dat De Stille Kracht meerdere aanvragen heeft gekregen met deze achtergrond, maar dat deze inwoners juist vanwege die andere achtergrond niet kunnen worden geholpen. Is dat het college bekend en gooien we nu met het maatwerkbudget ook niet het kind met het badwater weg? Zou het college hierop kunnen reflecteren? Tot slot ziet onze fractie nog iets opvallends in de Kadernota, namelijk de inloopvoorziening van de GGZ in Wassenaar. Daar zijn we blij mee, maar tot onze teleurstelling staat hier direct bij dat deze voorziening bij de uitwerking soberder kan worden gemaakt. Daar hebben we grote vraagtekens bij want hoe weet je dat je nu al kunt bezuinigen terwijl het er nog niet is en ook nog geen evaluatie heeft plaatsgevonden. Onze fractie overweegt een amendement, maar is eerst benieuwd naar de uitleg van het college. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn aan de zijde van de raad. Nu ga ik even naar het college kijken. Het is inmiddels bijna 16.15 uur, schorsen tot 17.00 uur? Ja, het college moet... U hebt wel een aantal vragen gesteld. Ik krijg graag iets graag van guidance. De wethouder van Financiën gaat mij nu guidance geven.

Wethouder **Van Doeveren**: Nee, ik zou zeggen iets eerder. Een halfuurtje, we kunnen om 16.45 uur beginnen.

De **voorzitter**: Kijk eens aan. Dan schors ik de vergadering tot 16.45 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Hierbij heropen ik de vergadering. Het woord is aan de wethouder van Financiën die als eerste namens het college gaat antwoorden.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, dank. Zoals altijd verzorg ik de opening, ga ik in op het algemene beeld en de vragen over mijn eigen portefeuille en dan zal ik voor de meer vakinhoudelijke vragen het woord aan de vakcollega's op die onderwerpen geven. Ik ben blij dat u dat bijna allemaal hebt gezegd, dank inderdaad aan de ambtelijke organisatie voor het opleveren van de Kadernota. De Kadernota begint bij ons intern al in februari en ondanks dat er hier altijd één behandeling is, wordt er binnen de hele organisatie maanden aan gewerkt om alle effecten in beeld te hebben, de landelijke meicirculaire, welke wensen er leven, welke wensen op portefeuilles leven, welke in de samenleving. Die wegen we integraal af tot een Kadernota waarin we in ieder geval de basis voor een solide begroting in 2026 leggen. De Kadernota is realistisch, verantwoord en toekomstgericht en ik ben blij dat we al in 2025 voor 2026 en 2027 zwarte cijfers kunnen presenteren, ik denk dat we daar met elkaar trots op kunnen zijn. Sommigen zijn er positief over, anderen zeggen dat het beeld minder somber is. Toen het ravijnjaar er nog was, hebben we een greep uit de algemene reserve voorgesteld, zoals heel veel gemeenten een greep zouden doen en ik ben blij, volgens mij hebben enkelen van u daaraan gerefereerd, dat die greep nu helemaal is teruggedraaid en de begroting zonder een greep uit de reserve sluitend is. Ik denk dat we altijd beginnen waar je hoort te beginnen, we kijken altijd kritisch naar onderbestedingen en besparingsmogelijkheden voordat we inwoners en andere beleidsvelden in de begroting om meer werk vragen of meer aan hen vragen. Ik denk dat die aanpak werkt want daardoor is er nu juist financiële ruimte voor zaken die we allemaal van belang vinden en waaraan u allemaal hebt gerefereerd, armoedebestrijding, sport, betere dienstverlening en investeringen. Ik wil ook kort stilstaan bij de liquiditeitspositie in algemene zin. De bankstand vandaag de dag is ruim € 14 miljoen en we zien telkens weer dat de uitgaven langzamer lopen dan in we feitelijk hebben begroot. Ik denk dat dit ook vraagt om een nuchtere blik die veel van u beschrijven, niet alles hoeft morgen en het moet wel financieel verantwoord blijven, Dat vraagt de komende jaren om verdere politieke keuzes.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Het is Van Vliet-van Dijk, sorry dat ben ik niet. Ja voorzitter, de wethouder bespaart mij een artikel 38-vraag, nee een artikel 36-vraag, door dit zo te noemen. Mijn vraag was wat de reden is dat we van net geen € 4 miljoen naar nu € 14 miljoen gaan, wat is de ontvangst, wat zijn de niet-uitgaven, staan er grote posten in?

Wethouder **Van Doeveren**: Dat zijn twee zaken. Allereerst hebben we van de BSGR onze lokale belastinginning voor een groot gedeelte gekregen en de gemeente-uitkering van het rijk.

De **voorzitter**: Als de heer Hendrickx het via de microfoon doet dan kunnen de mensen thuis het ook horen.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik weet wat wel en niet moet. De omvang van die twee bedragen alstublieft.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dan doe ik het uit mijn hoofd. Ik kan ze er zo ook bij pakken, maar uit mij hoofd is het ongeveer € 3 miljoen aan lokale heffingen en € 7 miljoen-€ 8 miljoen uit de Brede Doeluitkering, uit het hoofd gezegd. Ik denk ook dat het heel verstandig is dat we voor 2027 een overschot laten zien en dat we ook, daar hebben verschillende van u aan gerefereerd, in ieder geval voor een gedeelte ruimte maken zodat we de rentelasten kunnen dragen als we leningen aangaan en we daarvoor nu al structureel € 450.000,00 in de begroting hebben opgenomen en dat oploopt zodat we wel kunnen investeren in gezonde schoolgebouwen, veilige wegen en andere voorzieningen die je gewoon kunt zien, maar dat het ook behapbaar en betaalbaar blijft en de keuzes kunnen dan worden gemaakt. Ik wil graag ingaan op een aantal vragen die zijn gesteld denk ik. O en daarnaast nog breder, er is ook een financiële vraag gesteld door mevrouw Rogge en ik dacht ook door de heer Krabbendam, hoe we omgaan met 2028 en 2029 waar nog wel kleine tekorten staan. Allereerst verwachten wij nog... We hebben nu op basis van het jeugdzorgrapport van de commissie Van Ark alleen maar compensatie gekregen voor 2026 en 2027 en wij denken dat het nieuwe kabinet in ieder geval met forse bedragen over de brug moet komen om diezelfde compensatie ook voor 2028 en 2029 te geven. Daarmee zou je bij een gelijkblijvend beeld eigenlijk de facto tegen die tijd de tekorten die nu openstaan, ongeveer € 800.000,00 voor 2028 en maar € 300.000,00 voor 2029, moeten kunnen opvangen. Dat maakt met alle onzekerheid in de wereld die we van onze kant niet kunnen beïnvloeden dat het nu verstandig is om voor twee jaar gewoon goede zwarte cijfers te hebben en dan het gesprek met het nieuwe kabinet aan te gaan. De heer Krabbendam heeft daar ook naar gevraagd. We zijn daar binnen de VNG, bij oploopjes van de VNG ook actief in en we zijn bij het Tweede Kamerdebat geweest om ook de Wassenaarse zaak, net als

bij heel veel andere gemeenten, te bepleiten. Het ravijnjaar is ook niet zozeer iets wat we hier lokaal hebben bedacht, dat is een term die de afgelopen twee jaar al in heel Nederland rondgaat en waarmee we allemaal worstelen. Dat is een observatie en dat zijn we gewoon met elkaar eens. De heer Hendrickx zei: ja, maar we krijgen ook nog een extra korting op de WOZ-waarde en die loopt op. Ja, ik ben het met hem eens dat dit heel onfortuinlijk voor onze gemeente is. De reden dat we daar niet meer aandacht voor hebben is omdat we er helaas niets aan kunnen doen, maar het is bij het rijk bekend dat wij niet blij met die korting zijn en dat die korting inderdaad ook iets van inkomenspolitiek heeft. Dat ben ik eigenlijk met hem eens. Dan is er toch een aantal vragen gesteld over ik denk een van de grotere investeringen in de Kadernota in het nieuwe beleid aan de sociale kant en dat zijn natuurlijk de uitgaven voor sport. Daarvoor wordt ruim geld uitgetrokken, allereerst om de buitenvelden nu eindelijk goed in de begroting op te nemen. Het gaat vaak om hun grootste investeringen, zeker in de buitensport en ik denk, wat de heer Krabbendam zei, dat sportverenigingen moeten weten waar ze voor de toekomst aan toe zijn en dat het ontzettend belangrijk is dat verenigingen helderheid krijgen over wat de gemeente wel en niet doet zodat ze in hun planning met de contributie en met andere kosten die ze hebben zelf keuzes kunnen maken en er geen verschil van mening meer kan zijn over wat de gemeente wel en niet doet. Dat dit voor iedereen helder is, is goed bestuur, het zorgt voor een solide begroting omdat we geen greep uit de reserves moeten doen als we daar structureel geld voor inboeken en vooral ook dat we dat bloeiende verenigingsleven overeind houden. Mevrouw Everard vroeg daar ook naar. Ja, ik ben als wethouder Sport inmiddels bij alle verenigingen op bezoek geweest en dan valt me altijd op hoeveel vrijwilligers zich met hart en ziel voor hun vereniging inzetten, iedereen vertelt enthousiast over zijn eigen vereniging en over wat hij daar doet. Vrijwilligers en verenigingen zijn de basis van een nieuwe sportvisie, niet het bredere beleid van de gemeente, maar echt de verenigingen, de vrijwilligers en de sporters want je sport niet bij een gemeente en zonder vitale verenigingen zijn er nauwelijks sportmogelijkheden anders dan de fitness in deze gemeente. De sportvisie is er juist op uit om dat overeind te houden. U hebt gezien dat de staatssecretaris Sport, hij is dat nu niet meer en het kan snel gaan, twee, drie weken geleden met mij bij Blauw-Zwart was. We hebben daar de hele sportcampus laten zien en de KNVB en het ministerie waren echt onder de indruk van hoe sport hier is georganiseerd en dat al die sporten voor al die mensen bij elkaar op de Dr. Mansveltkade zitten en dat de samenwerking tussen de verenigingen die ook allemaal een eigen karakter hebben daar ook steeds beter loopt. Dat geldt ook voor de sportvisie waar denk ik de heer Van Smirren, mevrouw Rogge, de heer Krabbendam, mevrouw Everard en misschien wel iedereen... Dat geldt ook voor de jeugdledensubsidie. Die wordt inderdaad wat verhoogd, ook dat zie ik als een maatregel om verenigingen te steunen. We geven via de overheid geld aan allerlei organisaties om mensen meer te laten bewegen, maar dit is een manier om het geld direct bij de verenigingen te krijgen en hen ook aan te moedigen om zoveel mogelijk jeugd bij hen te laten sporten, dat is de reden dat dit is opgenomen. Datzelfde geldt voor de uitvoering van het Sportakkoord, ondanks dat dit afloopt wordt nu al geld gereserveerd om de sport in Wassenaar verder overeind te houden en te versterken. De waarden die zij benoemt, staan daarin wat betreft het college centraal. Daarnaast is naar de bezuiniging gevraagd, de taakstelling moet ik zeggen, het efficiënter werken op groen. Ik wil best toezeggen... De heer Gankema, mevrouw Hibbert en mevrouw Rogge hadden vragen over hoe we dat gaan invullen. Wij denken die taakstelling te kunnen invullen en ik wil graag toezeggen om daar bij de begroting op terug te komen, daar een nadere duiding bij te geven en zo nodig het bedrag en vooral de infasering die mevrouw Hibbert noemde bij te stellen. Omdat we voor 2026 en 2027 met een positief saldo werken, is er nog ruimte om daar iets in te betekenen. Mevrouw Hibbert vroeg het specifiek maar ik zag dat dit breed bij alle fracties leeft en ik wil die toezegging doen aan allen die zich daar druk over maken.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Dank aan de wethouder voor de toezegging. Dat is voornamelijk een financiële toezegging, maar het gaat ons er met name om dat het onderhoudsniveau op orde blijft. Dus graag daar nog een korte reactie op vanuit het college.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Het onderhoudsniveau blijft op orde, we blijven op niveau B. Deze taakstelling zou daar geen invloed op moeten hebben, anders zou het meer als een beleidsmatige keuze in de Kadernota staan. We hebben nu voor alle posten in de begroting gekeken waar de onderbesteding en waar de ruimte zit zodat we daarmee nieuwe uitgaven kunnen financieren en niet de belasting onnodig veel hoeven te verhogen. Dat is de reden dat de taakstelling erin staat en niet omdat het ten koste van groen gaat, maar als daarover de vragen zijn die er nu zijn dan willen we daar bij de begroting meer context en duiding aan geven en ook de mogelijkheid inbouwen om het te verzachten.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja dank. Dat is goed om te horen alvast.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter ik heb ook heel even aandacht gegeven aan onderhoud en met name in relatie tot de landgoederen De Paauw, Backershagen, Rust en Vreugd en Wittenburg. Ik heb niet de indruk dat al die landgoederen eigendom van de gemeente zijn. Volgens mij zijn De Paauw en Backershagen dat wel, dat weet ik niet zeker, maar ik weet wel zeker dat Rust en Vreugd geen eigendom van de gemeente Wassenaar is. Ik zou het college willen vragen om bij de begrotingsbesprekingen duidelijker te zijn over het onderhoud van deze vier landgoederen. Ik kan er nu een motie aan besteden, maar er leven wat kwesties en ik wil dit bij de begroting en niet nu bespreken. Ik kondig dat nu aan omdat ik waardevol vind om dat nu aan te kondigen, met name in het licht van dat er verschillende meningen zijn over wat de staat van het onderhoud van deze vier landgoederen is. Wittenburg uitgezonderd want dat is nu heel vers en daar wordt aan gewerkt, maar op de andere landgoederen komt wel wat commentaar. Nogmaals, als u mij de toezegging doet dat hier in de begrotingsbespreking specifiek aandacht aan wordt gegeven dan neem ik daar op dit moment genoegen mee.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Om de toezeggingen te combineren, we zouden al ingaan op hoe deze taakstelling wordt uitgevoerd en daarin kunnen we deze vier locaties van de heer Hendrickx meenemen en zeggen of het iets betekent voor de locaties of niet. Ik dacht dat hij er vier specifiek noemde en die kunnen we uit het verslag halen, dus dat kan.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik bedoel met name specifiek dat wat financiële consequenties voor de gemeente heeft, om het naar het niveau B te krijgen zoals de wethouder zegt en dat op een structurele manier. Als die toezegging op die manier is geformuleerd dan neem ik er nu genoegen mee.

De **voorzitter**: Oké, bij dezen genoteerd. Mevrouw Hibbert.

Wethouder **Van Doeveren**: Om het formeel af te hechten, het antwoord is dus 'ja'.

Mevrouw **Hibbert**: Dank voorzitter, dank college. Ik weet dat wij om één toezegging vroegen, inderdaad een financiële toezegging, maar ik hoor eigenlijk zo langzamerhand twee toezeggingen. De financiële waar we om vroegen die is toegezegd, waarvoor dank, en de tweede is wellicht meer een functionele die net iets breder is dat dan Hart voor Wassenaar hem formuleerde. Die gaat eigenlijk meer over hoe het in het algemeen met het onderhoud staat, waar staan we, waar is het op orde, waar is het nog niet op orde en hoe het zit met de toegankelijkheid van onze voet- en fietspaden. Wellicht is het één toezegging in de portefeuille van de heer Van Doeveren en één toezegging in de portefeuille van de heer Koetsier. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Het leuke is, u krijgt één brief namens ons allebei.

De **voorzitter**: Afgesproken.

Wethouder **Van Doeveren**: Namens ons hele college uiteraard. Er is gevraagd... Ik denk dat er breed financieel nog twee belangrijke ontwikkelingen zijn. Ja, ik baal net als mevrouw Hibbert, dat heb ik ook in de Tweede Kamer en in de andere gremia verteld. Het zou ons enorm helpen als dit kabinet, maar dan hopelijk het volgende kabinet, de eigen bijdrage in de WMO gewoon had ingevoerd. We hadden daar ook al bezuinigingen voor opgenomen, maar die heeft het rijk gelukkig wel gecompenseerd. Dus het rijk heeft erkend dat die bezuinigingen niet kunnen worden gehaald en het zou inderdaad voor Wassenaar juist in deze gemeente natuurlijk een groot verschil maken als we het abonnementstarief kunnen invoeren. Net als bij de jeugd drukken we daar landelijk aan alle kanten op om daar de knoppen voor te krijgen, in dit geval de invoering van het abonnementstarief of voldoende compensatie waarbij natuurlijk het eerste logischer is dan het tweede. Dus dat

ben ik met haar eens en dat staat ook scherp op het vizier. Dan was er nog een vraag van de heer Hendrickx en mevrouw Rogge over de inflatiestijging. We hebben natuurlijk de afgelopen jaren bij de voorjaarsnota steeds gezien dat we eigenlijk te voorzichtig zijn met de inflatie. Dat is goed voor de inwoner, maar slecht voor de robuustheid van de begroting en ik denk dat we veel maatregelen hebben genomen om de robuustheid van de begroting, de exploitatie, verder te verbeteren. In de meicirculaire wordt gerekend met een tariefsverhoging van 4,2% en een WOZ-waardestijging van 10%. In Wassenaar verwachten we een lagere stijging en daarom vind ik het reëel dat het percentage hier op 4,9 uitkomt. Het zou misschien makkelijker zijn om net een iets lager percentage te hanteren, maar dan hebben we in 2026 extra kosten en loopt de begroting uit het lood. Vandaar dat gewoon is gekozen voor een robuust en toekomstbestendig inflatiepercentage dat overigens hetzelfde is als we in 2024 aan u hebben voorgesteld.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Even voor mijn begrip. U zegt 4,9% ozb-verhoging, is dat op het budget of op het tarief?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Nee, wij werken altijd met een opbrengst, het moet een bepaalde opbrengst genereren en dat is de ongeveer € 800.000,00 die in de Kadernota staat. Daarop is het tarief gebaseerd.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dat vermoedde ik al, maar daar heeft de WOZ-waarde niks mee te maken. U wilt begrotingstechnisch een bepaalde opbrengst en die opbrengst wordt gedeeld door de WOZ-waarde in Wassenaar. U stelt te anticiperen op een wat lagere WOZ-waardering van de woningen in Wassenaar en daarom het percentage hoger te hebben gezet. Dat klopt niet, dat kan niet. U zegt dat het voorstel van het college gaat worden om het absolute bedrag van de ozb met 4,9% te verhogen en dat om te slaan op de geldende waarde voor de WOZ. Dus het is een budgetverhoging en niet een tariefsverhoging.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, daar zijn we het over eens, maar ik refereerde alleen aan de getallen in de meicirculaire van het rijk. Dus dat zijn niet mijn getallen, ik zeg alleen wat het rijk in zijn meicirculaire aan ons berekent en dat leg ik naast onze getallen. We zijn het verder eens, het gaat om de opbrengst die we willen halen en die opbrengst is ingeboekt om de begroting sluitend te maken zodat we in 2026 bij de voorjaarsnota geen tekorten zien omdat we te weinig hebben geïndexeerd en ik hoop dat we dat altijd met elkaar eens zijn. Dat is hier wel vaak het geval geweest.

De **voorzitter**: Afrondend, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Even voor de duidelijkheid, dit is de begroting 2026 en de ozb is 4,9% hoger dan de ozb in de begroting 2025.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, dat is zo. Even kijken, dat waren denk ik de laatste echte financiële vragen over het algemene beeld en waar de investeringen naartoe gaan, hoe we ruimte maken voor lenen en waarom we 2026 en 2027 sluitend hebben en de rest niet. Ja, het laatste punt van mevrouw Rogge nog, over de Gemeenschappelijke Regelingen. Dank dat zij dat succes met ons viert. Als je kijkt naar de Kadernota van 2024... Dat is het leuke, als je de cycli vergelijkt dan krijg je meer inzicht in de getallen en in wat normaal is en wat niet. Toen hebben we nog honderdduizenden extra voor de Gemeenschappelijke Regelingen moeten uittrekken en dat is in 2025 niet het geval. We zijn daar als college ook heel actief in geweest want als we daar nog een paar honderdduizend euro voor hadden moeten vinden dan hadden we alle investeringen in bijvoorbeeld sport of andere lokale beleidsonderwerpen niet kunnen doen. Ik vind echt dat Gemeenschappelijke Regelingen in het kader van verlengd lokaal bestuur hun bijdrage moeten leveren, het kan niet alleen uit onze eigen kleine organisatie of beleid komen. Vervolgens vroeg ze nog aandacht voor de economische visie. Ja, die komt in september 2025. Die is best ver en die komt dan samen met de sportvisie en nog een paar dossiers ter besluitvorming. Dat is een ambitieus programma, maar het is ook wat u deels zelf heeft voorgesteld en we willen heel graag een antwoord formuleren op de vragen die bij ondernemers leven zodat zij ook hun toekomstperspectief hebben en we ondernemerschap binnen deze gemeente verder kunnen versterken. Daar is niet altijd voldoende aandacht voor. Er

zijn nog een paar vragen gesteld, onder andere door de heer Krabbendam en ik dacht ook door de heer Gankema. Als ik het goed heb, hebben zij gevraagd naar de overname van de N441, de Katwijkseweg, en waarom dat zo is, een reflectie daarop. Allereerst is het een ontzettend groot perceel, het gaat niet alleen om de weg maar ook om het groen en alles wat er omheen zit. Er zitten ook een brug en water in, dus het is een behoorlijk perceel dat we overnemen. Dat betekent dus ook dat we dat nu direct aan de voorkant solide inbegroten en de jaarlijkse onderhoudslast ervan gewoon in de begroting verwerken zodat we in de toekomst niet tegen verrassingen aan lopen. Dat is het enige wat je als wethouder van Financiën voor al je investeringen wenst. Ben ik tevreden met het onderhandelingsresultaat? Ja, omdat het hier al vijftien jaar, tien jaar, vijf jaar een wens is om de Katwijkseweg over te nemen zodat we meer regie op het verkeer naar Wassenaar toe krijgen. Dat is met de bijna 6000 woningen op Valkenhorst een heel groot dossier voor ons dat hier al heel lang leeft en waarover veel raadsmoties zijn aangenomen. Het was voor het college dus een no-brainer om daar nu eindelijk in door te pakken en dat ook mogelijk te maken. De weg was net helemaal opgeknapt en dat maakt ook dat we wel wat geld meekrijgen, namelijk € 155.000,00, maar dat dit wel een klein bedrag is omdat het werk gewoon af is. Ik vind dat reëel en ik denk dat we vooral blij moeten zijn dat het nu is gelukt. We hadden ook niet meer onderhandelingsruimte om er meer uit te halen gegeven het feit dat we hier al zo lang publiekelijk tegen elkaar zeggen dat we die weg willen overnemen. Dat als algemene bespiegeling op de Katwijkseweg.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Begrijp ik uit uw woorden dat er vanaf 2027 € 170.000,00 extra op onze begroting gaat drukken?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Je moet dat direct inrichten en als je in de Kadernota bij Nieuw beleid kijkt, is dat al vanaf 2026. Dat bedrag is uiteraard structureel opgenomen zodat we achteraf geen verrassingen krijgen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Nee, dat begrijp ik. Ik denk dat die berekening wel goed is en dat verrast mij want ik had het bedrag hoger ingeschat. U krijgt € 155.000,00, smeert u die over een bepaalde periode uit of is dat de vergoeding van € 170.000,00 voor het eerste jaar?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja die wordt gewoon meegenomen in het geld dat we voor de Katwijkseweg alloceren. We hebben zelf in 2026 natuurlijk geen kosten voor het onderhoud behalve voor de verkeersmaatregelen die we aanvullend wensen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, afrondend.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Het gaat niet om peanuts, het gaat om € 170.000,00 die jaarlijks naar een reserve gaat. Mijn vraag gaat erover... Ik was licht verbaasd over de bruidsschat van slechts € 155.000,00 die we meekrijgen. Laat ik het dan anders vragen, hoe loopt die € 155.000,00 de komende jaren leeg, wanneer is die € 155.000,00 geregistreerd en hoe loopt die de komende jaren leeg?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Die is al geregistreerd want hij is meegenomen in de P&C-cyclus en de kosten die we nu gaan maken ook. Als u concreet wilt vragen wanneer we die € 155.000,00 uitgeven dan zeg ik dat we die nu niet direct uitgeven omdat we nu bij de overname van de weg geen kosten hoeven te maken. Alleen als we aanvullende verkeersmaatregelen nemen, bijvoorbeeld afwaardering, moeten de belijning en het doseerlicht worden aangepast en dan komen we dan gewoon met een krediet om geld uit te geven. Dat staat los van de onderhoudspost van € 170.000,00 die structureel is opgenomen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik stel toch een redelijk eenvoudige vraag denk ik. Zit die € 155.000,00 nu in een voorziening of een reserve? Dat is vraag 1 en vraag 2 is: als die in een voorziening zit, blijft

die dan staan tot het moment waarop we er geld uit halen of loopt die tegenover de jaarlijkse reservering leeg?

Wethouder **Van Doeveren**: Nee, het eerste.

De heer **Hendrickx**: Wat noemde ik als eerste?

Wethouder **Van Doeveren**: U vroeg of het in een reserve of een voorziening wordt gestopt of dat de onderhoudslast hier jaarlijks met die € 155.000,00 worden betaald. Dat kan niet, dus het is het eerste.

De **voorzitter**: Opgelost. Goed, de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u voorzitter. Het leek me goed om het inderdaad... Volgens mij waren de vragen die de heer Hendrickx stelde juist. We moeten goed markeren dat er een prijskaartje aan het overnemen van die weg hangt, dat is niet gratis en je krijgt er hopelijk iets voor terug, maar we moeten ook markeren dat we de afgelopen tijd wel vaker tegen een weg zijn aangelopen, dat we dat in het verleden anders deden en dat u nu voorstelt om voor deze weg jaarlijks wel de toekomstige vervangingsinvestering op te nemen. Dat is nieuw want dat deden we in het verleden bij veel wegen niet. Waar mijn fractie voor de komende tijd wel benieuwd naar is, en u hoeft die vraag niet nu hier te beantwoorden... Er zijn wel een paar andere wegen die er misschien ook nog aan zitten te komen en die voor nieuwe verrassingen zouden kunnen zorgen. Voor deze weg in ieder geval niet, maar er komen er vast nog meer aan en daar zijn we dan nog in de toekomst wel benieuwd naar.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, dat ben ik met de fractie van D66 eens. Het is het makkelijkst om nu gewoon de weg over te nemen en verder niks in te begroten, maar dan weet je gewoon dat er niks voor op de begroting staat als de weg over een aantal jaar aan de beurt is en vandaar dat nu die € 170.000,00 gewoon is opgenomen, ondanks dat het een groot bedrag is, dat ben ik met hem eens, het is best een behoorlijke aanslag op de begroting. Dat is de enige manier om het verantwoord te doen. Dan vroeg GroenLinks naar de meicirculaire. Ja, dat is anders dan... Meerdere fracties refereerden aan de meicirculaire. Dat is dus anders dan in 2024. Nu laat de meicirculaire zien dat we structureel iets meer geld hebben voor 2026 en 2027 en dat betekent ook dat ik met vertrouwen een harde toezegging over het groen kan doen want we hebben nu de meicirculaire al doorgerekend. Het betekent dat we geen greep van € 1,1 miljoen meer uit de reserves hoeven te doen, die is helemaal teruggedraaid, en dat het overschot in 2026 en 2027 nog wat groter is. Dat maakt ook dat we nu dat gesprek richting de begroting wat makkelijker kunnen voeren dan in 2024 toen we richting de begroting natuurlijk nog geld zochten. Dan begon zij nog over de over De Paauw. Het eerste ging over waarom die investering er nog in staat terwijl de raad daar nog over moet beslissen. Dat is gewoon een feit, we hebben de bedragen gewoon in de systematiek laten staan omdat er nog geen besluit is gevallen, maar als er in september a.s. een ander besluit valt dan worden die bedragen bij de begroting uiteraard aangepast. Daar kunnen nu ook verder geen rechten aan worden ontleend, er is gewoon nog geen besluitvorming over geweest. Datzelfde geldt voor de informatiebijeenkomst. Het is gewoon belangrijk om de buurt en de inwoners tijdig te betrekken omdat we in 2026 natuurlijk hoe dan ook gaan verbouwen en dan zal ik ook zelf zeggen dat dit nog onder besluitvorming van de raad is. Ik heb daar laatst bij de Vrienden van Wassenaar ook iets over verteld en toen heb ik ook gezegd dat de raad hier in september a.s. een besluit over neemt. Dan zullen we wat de raad communiceert ook in de verdere communicatie meenemen. Het punt over afvalverwerking. Ja, die toezegging gaan we nog voor de zomer van 2025 afdoen. Ik weet dat we al redelijk richting de zomer gaan, maar het is wel onze ambitie om die volgende week een anders half juli naar u toe te sturen, dan kunnen we die na de zomer gewoon bespreken als u dat wenst, ik gok van wel. Het is inderdaad een belangrijk onderwerp, het heeft iets langer gelegen maar het is ook een groot dossier naast alle andere grote dossiers. Het is zeker niet het idee om daar afscheid van te nemen, dat komt gewoon nog naar u toe. Ook dank voor haar opmerkingen over het beperken van inhuur. We hebben steeds meer vaste mensen in dienst en het doel is inderdaad om de inhuur verder te beperken. Soms lukt dat niet, soms hebben we ook invliegers omdat er snel iemand voor een nieuwe klus nodig is of als een dossier meer aandacht vraagt dan je aan de voorkant denkt, de wereld is niet statisch. We proberen dat wel zoveel mogelijk terug te dringen en daar hebben we ook wat resultaten op geboekt.

De **voorzitter** Wethouder, een interruptie van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Een verduidelijkende vraag over de stelling dat er steeds meer ambtenaren in eigen dienst zijn. Als je kijkt naar die cijfers dan, ik zeg het even heel ruwweg, was er twee jaar geleden € 3,5 miljoen en nu € 7,5 miljoen externe inhuur. Andersom? Oké, dan trek ik de vraag bij dezen in.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, ik dank mevrouw Hibbert.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, u bent inmiddels aan uw vierde interruptie in de termijn van het college.

De heer **Hendrickx**: Goed hè? Hij is ook heel lang aan het woord, dus dan krijg je ook...

De **voorzitter**: Nee mijnheer Hendrickx, ik heb nu even het woord, als u de microfoon zou willen uitzetten. Ik geef u mee dat we vier interrupties bij het college hadden afgesproken, dus ik geef aan hoeveel interrupties u hebt gehad. Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Nee laat deze dan maar zitten.

De **voorzitter**: Kijk eens. De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: We zijn inmiddels bij de vakinhoudelijke vragen. Mevrouw Hibbert vroeg naar bouwleges. De brief en de toezegging waar zij naar vraagt is beantwoord, maar dat was een procesantwoord omdat we natuurlijk eind 2025 met voorstellen voor aanpassing van de legesverordening bij u komen. Dat is ook aan de brievenschrijver gecommuniceerd en dat betekent ook dat we daar eind 2025 op terugkomen want ik snap wat u zegt. Die ambitie hebben wij ook om de leges... Dat geldt trouwens ook voor de bouwleges, daar zijn wij ook een onderzoek naar begonnen om te kijken of die nog fair zijn met zowel de binnen- en de buitenlocaties, waarvoor laatst ook een inspreker hier langs is geweest. Zij vroeg ook naar de pensioenrechten van wethouders. We hebben nu een voorziening van € 1 miljoen voor wethouders voor wachtgeld en pensioen waarvan het grootste deel voor pensioen is. De eenmalige kapitaalstorting en de overdrachtswaarde voor 2028 moet nog gebeuren, die hebben we gewoon nog niet in beeld maar we proberen daar voor de begroting wat meer duidelijkheid over te geven, ook wat dat in liquide middelen zou betekenen.

De **voorzitter**: Een interruptie of een vraag van mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank. Kan dit een toezegging zijn? De systeemverandering vindt op 1 januari 2028 plaats en dat betekent dat de eenmalige kapitaalstorting eind 2027 moet plaatsvinden. Graag de toezegging dat de 2027-kapitaalstorting, van ongeveer € 1 miljoen hoor ik nu, bij de begrotingsstukken in de liquiditeitsprognoses is verwerkt. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ik zei dat de voorziening voor pensioen en wachtgeld nu bij elkaar € 1 miljoen is en ik heb niet gezegd dat de kapitaalstorting ook € 1 miljoen wordt, dat moeten we namelijk nog uitzoeken. Ik ga mijn best doen om dat voor de begroting te hebben, maar omdat dit gaat om een wijziging voor feitelijk 2028 hebben we nu nog niet scherp of we dat voor de begroting rondkrijgen, maar ik wil daar wel mijn best voor doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Teleurstellend. De oproep vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties was eind 2024 om als de donder aan de slag te gaan met het uitrekenen van deze overdrachtswaardes want die zouden wel eens groter kunnen zijn dan u denkt. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja en ik zeg dus toe dat ik daar mijn best voor ga doen, dat heb ik toegezegd. Datzelfde geldt voor de Wet markt en overheid.

De **voorzitter**: Wacht even wethouder want u ging nu naar het volgende. Volgens mij is er een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Een punt van de orde, wij verlaten de vergadering.

De **voorzitter**: Oké.

De heer **Hendrickx**: Wij vinden dat dit bij de behandeling van de Kadernota niet een juiste gang van zaken is.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, u laat ons nu in vertwijfeling achter terwijl in behandeling zijn. Kunt u iets meer toelichten wat u daarmee bedoelt?

De heer **Hendrickx**: Hier vindt geen debat plaats, met een beperking van vier interrupties kun je nergens heen. Dan zien wij wel wat er gebeurt, maar wij hechten geen waarde meer aan deelname aan deze bijeenkomst.

De **voorzitter**: Oké. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, ik wil nog even terugkomen op die pensioenvoorziening. Ik begrijp dat daar nu een voorziening van € 1 miljoen voor is getroffen en wat ik niet helemaal begrijp, dus het is ook wat technisch, is het volgende. Ik neem aan dat dit miljoen elk jaar doorschuift want dat is een voorziening voor komende betalingen. Het is mij nu niet helder wat het verschil is tussen wat mevrouw Hibbert aanhaalt en dat er al een voorziening is. Het schijnt nog in de begroting te moeten worden verwerkt, maar als je die voorziening al hebt dan is het toch geen probleem?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Mevrouw Hibbert had nu gezegd, maar het is wel mijn antwoord, dat zij denkt dat er nog een eenmalige cashbetaling moet plaatsvinden. Dan zou je kunnen vragen... Onder elke voorziening moet een wettelijke verplichting liggen, dat is de werking van een voorziening en een accountant checkt ook of de voorziening reëel is met wat er aan verplichtingen onder zit. Je kunt natuurlijk niet € 1,00 als voorziening hebben terwijl daar grote verplichtingen à la pensioen onder zitten. Die voorziening is nu reëel, maar mevrouw Hibbert vraagt aandacht voor een wijziging en een eenmalige kapitaalstorting voor het uitbetalen van pensioenrechten en de vraag is hoe zich dat verhoudt tot onze voorziening. Dan zeg ik dat het goede nieuws is dat we een voorziening hebben en daar zit ook € 1 miljoen in, maar de vraag is even wat betekent wat mevrouw Hibbert zegt voor 2027 nu voor de hoogte van de voorziening waarbij zij kan beargumenteren dat er misschien geld in de voorziening bij moet want dat is dan het effect van wat mevrouw Hibbert zegt. Aldus het college namens mevrouw Hibbert.

De **voorzitter**: Dit wordt een aparte stijlfiguur. Mevrouw Hibbert, als u er in uw eigen woorden nog iets aan kunt toevoegen, laat ik dat gaarne toe.

Mevrouw **Hibbert**: Excuses voor de aparte stijlfiguur, maar even voordat we hier heel veel gobbledygook over tafel gaan gooien. Er vindt een systeemwijziging plaats, dus er is straks geen voorziening meer want we gaan vanaf 1 januari 2028 over naar een fondscontributie met maandelijkse premiebetalingen. Dat betekent dat je eenmalig een kapitaalstorting moet doen. Dat is budgetneutraal, maar het is niet cashneutraal want op het moment dat je die betaling doet, heeft dat impact op onze cashpositie. We zitten straks vrij strak in onze liquiditeit, dus de vraag is eigenlijk gewoon puur een liquiditeitsvraag en daarop krijgen we graag voor de begrotingsraad later in 2025 antwoord. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor die toelichting, dan is dat verhelderd. Mijnheer Gankema nog.

De heer **Gankema**: Om het maar even heel simpel te houden. Wij hebben een voorziening van € 1 miljoen en het zou misschien wel zo kunnen zijn dat die al voldoende is voor wat mijn collega net schetste, dat je er nu al aan voldoet. Dat is ook mogelijk, klopt dat?

De **voorzitter**: Wethouder, afrondend op dit thema.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, maar dan wil ik echt bij de begroting op terugkomen. Het is een vrij technisch punt, wat precies het effect is van wat mevrouw Hibbert zegt in relatie tot de voorziening, de hoogte en de verplichtingen die onder de voorziening zitten, maar ik kan de heer Gankema ook volgen.

De **voorzitter**: Die is als toezegging opgeschreven, daar wordt in de begroting, in de tekst, aandacht aan besteed. Mooi, gaat u verder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, ik kijk even. Van mevrouw Hibbert heb ik bijna alles gehad, ik kijk nu even snel de vragen door. Ja, de vraag over wat er meer wordt gedaan aan handhaving. Verschillende van u, ik dacht mevrouw Rogge en ook mevrouw Hibbert, hebben gevraagd wat er extra aan handhaving komt. Er komt nu een pilot met extra geld voor handhaving en ook voor digitale veiligheid is er met het implementeren van inmiddels twee richtlijnen geld om wat te doen aan digitale veiligheid en aan handhaving. Vandaar dat dit erin staat. We hebben het over De Paauw gehad, de Katwijkseweg. Dan vroeg de heer Van Smirren of we bekend zijn met de Van Duivenvoordelaan en wat daar aan dumpingen en bijplaatsingen wordt gedaan. Ja, dat is een probleem en ja, daar zitten we bovenop. De gemeente heeft zelf het grofvuil in de Van Duivenvoordelaan verwijderd aangezien Avalex alleen het aangemelde grofvuil ophaalt. In het geval van illegaal gestort afval, haalt de gemeente dat altijd op. De Van Duivenvoordelaan blijkt inderdaad een plek te zijn waar afval wordt gedumpt. Er is contact geweest met de woningbouwvereniging St. Willibrordus en die herkent het probleem van de vuilstortingen ook en gaat in ieder geval aan de slag met een bewonersbrief en onderzoekt het nemen van preventieve maatregelen zodat het dumpen van afval gewoon stopt. De gemeente en de woningbouwvereniging gaan daarover op korte termijn om tafel. Het is inderdaad een probleem dat we herkennen en we gaan snel aan een oplossing werken. Ik denk voorzitter... Ik heb alleen nog de vraag van mevrouw Hibbert over het Texelvignet. We hebben daar bij de Strandvisie natuurlijk over gepraat en ook over wat dat voor parkeren op het strand betekent en bij wie de revenuen daarvan terechtkomen. Zij zegt altijd dat parkeren hier geld kost in plaats van geld oplevert, daar hebben we het over gehad en die redenatie kan ik volgen. Tegelijkertijd, dat gaf de heer Gankema in zijn bijdrage al aan, heeft de raad wel per amendement gezegd dat parkeren in het centrum gratis moet blijven. Dus vanuit het college ligt er nu geen initiatief voor om in het centrum betaald parkeren in te voeren want het is gewoon een expliciete raadswens om dat niet te doen en het college respecteert die wens uiteraard. Tot zover vanuit mijn portefeuille.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog een vraag van mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Ja dank. Wij hebben een andere definitie van gratis. Het is nu niet gratis, we hebben twee parkeergarages die wij met tonnen aan belastinggeld per jaar overeind houden. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, maar dat bestrijd ik ook niet. Natuurlijk kost een parkeergarage geld, het is een voorziening net als dat de bibliotheek en andere zaken ook geld kosten en de vraag of je daarop het 'de gebruiker betaalt'-principe wil loslaten door het invoeren van betaald parkeren is gewoon een politieke kwestie voor de gemeenteraad.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is nu het woord aan de wethouder van Sociaal Domein en Onderwijs en ook nog Wonen.

Wethouder **Bloemendaal**: Voorzitter, dank u voor het woord. In algemene zin dank ik de leden van de raad voor hun bemoedigende woorden over hoe het in het Sociaal Domein gaat, hoe zij ook ervaren hoe de samenwerking met het Sociaal Team en met de partners verloopt en de goede berichten die we daar ook over uit het veld krijgen, dank daarvoor. Concreet twee antwoorden voor mevrouw Everard en het eerste gaat over de ITK. Ja, de ITK stopt omdat het op het ogenblik nog maar gaat over...

De **voorzitter**: Even voor eenieder die niet is ingevoerd. ITK?

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, ik ging dat in de volgende zin zeggen, de Internationale Taalklas. Er zijn drie kinderen die deze volgen, dat zijn kinderen van statushouders. We hebben die opgezet in een periode waarin we gebrek aan onderwijshuisvesting hadden, aan capaciteit, in gewonemensentaal, geen ruimte om hen les te geven. Dat is in overleg met de ASH op prima wijze verlopen, we hebben daar schoolgebouwruimte kunnen krijgen. Nu het er nog maar drie zijn, is het te ingewikkeld om dat vanuit het PO, het primair onderwijs, hier in het dorp te bedienen en we zijn dus in gesprek met de regio, Leiden in dit geval, waarmee wij een onderwijsverband hebben om de kinderen daar onderwijs te laten gaan volgen. Die gesprekken lopen goed en de gemeente Leiden is beschikbaar om dat met ons op te zetten. Blijft over de andere helft van uw vraag over de zogenaamde azc-kinderen. We zijn daar ook over in gesprek met het primair onderwijs, maar dat verloopt

minder makkelijk omdat daar uiteindelijk apart onderwijsgevenden voor moeten worden gevonden. Daar hebben we nu nog geen oplossing voor, maar er lopen gesprekken tussen de gemeente, het primair onderwijs en het azc.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja dank. Ik vraag me af waarom er dan niet voor is gekozen, zoals ook in het IHP, het Integraal Huisvestingsplan, is beschreven, om de taalklas uit te breiden zodat je dan ook de kinderen in het azc kunt opvangen en lesgeven. Waarom kiezen we ervoor om te stoppen met de taalklas in plaats van die uit te breiden zodat we straks gezinnen in het azc kunnen opvangen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u wel voorzitter. Voor de duidelijkheid, de ITK, de Internationale Taalklas, dat zijn statushouders, kinderen die behoren bij gezinnen die in het kader van het toewijzen van woningen aan de gemeente zijn toegewezen en de kinderen in het azc zijn in overmaat geen statushouderskinderen.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Dat klopt, maar mijn vraag is... Toen ik hier tijdens de begrotingsbehandeling over heb doorgevraagd, werd aangegeven dat we een taalklas hebben die we willen uitbreiden zodat ook kinderen in het azc kunnen worden opgevangen en we ook gezinnen kunnen opvangen omdat een vereiste daarvoor is dat je een onderwijsvoorziening in je gemeente hebt. Toen werd gezegd dat we de taalklas kunnen uitbreiden zodat ook die gezinnen worden opgevangen. Hetzelfde staat ook in het Integraal Huisvestingsplan dat we onlangs hebben vastgesteld. Ik begrijp het verschil tussen statushouders en azc's maar ik begrijp niet dat we er nu voor kiezen om ermee te stoppen in plaats van dit uit te breiden zodat we die onderwijsvoorziening voor azc-kinderen kunnen opbouwen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ik begrijp uw verlengde vraag. We stoppen er niet mee. De ITK-kinderen gaan in overleg met Leiden daar hun onderwijs volgen en we zijn nog in gesprek met het azc en het primair onderwijs om te kijken of we dat andere deel gestalte kunnen geven, maar dat lukt nog niet, zover zijn wij niet.

De **voorzitter**: Afrondend.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, ik heb eigenlijk nog steeds geen antwoord op de vraag waarom ervoor is gekozen om dat nu te stoppen en te proberen het op een andere manier in te vullen in plaats van de weg die we eerder hadden bedacht.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, de laatste keer dan op deze voorzitter. Het is een dubbel spoor. Het spoor voor de ITK-kinderen wordt niet gestopt, het gaat niet meer verder in Wassenaar, maar in Leiden en we proberen nog voluit om met het primair onderwijs en het azc te komen tot een onderwijsuitvoering voor de kinderen die op het azc zijn, ongeacht of het statushouderskinderen zijn of niet. Daarvoor zijn we nog niet ver genoeg omdat de gesprekken in die driehoek nog niet ver genoeg gevorderd zijn. Voor die drie kinderen die formeel ITK-kinderen zijn, is het te onhandig en te ingewikkeld om dat alleen nog op de ASH te doen en zowel de ASH als Leiden willen die kinderen daar in de onderwijsvoorziening krijgen. We gaan daar dus een regeling voor treffen want het leidt waarschijnlijk tot een vervoersvraag binnen het leerlingenvervoer, maar dat is goedkoper dan het te laten zoals het is.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dat was de vraag over de ITK die dus niet wordt beëindigd maar verplaatst. Dan ten aanzien van het woonwagenonderdeel. Ja, u hebt een prima vraag. Die is na te lezen in paragraaf 7 van de Woonvisie. De staf heeft die voor me afgedrukt en u ziet dat we tegenwoordig alles op A3 doen, dus dan komen ook hele eenvoudige teksten er levensgroot uit maar dat is voor een wat oudere wethouder wel handig. Op pagina 43 van de Woonvisie hebben we beschreven dat we aan de slag gaan met de uitbreiding van het aantal standplaatsen en daarin is ook

uitgebreid beschreven waarom dat moet. De planning voor de Ruigelaan gaat zoals u weet over twee locaties, Lagerweide en Ruigelaan. De planning voor de Ruigelaan is drie à vijf, Lagerweide is vier, dat telt op tot negen en dat is ook de opdracht die u ons uit de Woonvisie hebt meegegeven. De kosten die daarvoor worden gemaakt zijn om de standplaats infratechnisch, qua riool en elektriciteit gereed te maken. De woningcorporaties zijn daar niet bij betrokken omdat dit geen sociale woningen maar particuliere locaties zijn. Dan bij de heer...

De **voorzitter**: Dat vraagt nog wat verheldering. Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, even een verduidelijkingsvraag. Woningbouwcorporaties zijn natuurlijk verantwoordelijk voor het realiseren van woningen voor mensen tot een bepaalde inkomensgrens en in heel veel andere gemeenten zijn zij daardoor ook verantwoordelijk voor de woonwagens. Kunt u misschien iets meer uitweiden over waarom dat hier in Wassenaar niet zo is?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Voorzitter, bij de inventarisatie van het probleem, althans bij het voorbereiden op de uitvoering, is duidelijk geworden dat beide corporaties geen woonwagens in beheer en bezit hebben. Nu met het vaststellen komen we binnenkort met planvorming over hoe die plaatsen moeten worden gerealiseerd. Ik zal dat uiteraard nog een keer met hen bespreken, maar we hebben regelmatig contact met de corporaties en zij hebben geen plannen om daarin te voorzien. Die vraag heeft ons ook niet bereikt vanuit de bewoners.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, ik denk meer dat het meer een vraag van ons is, of wij die rol zelf willen blijven invullen als we vinden dat de woningcorporatie daar wettelijk verantwoordelijk voor is want daar zit veel meer expertise over het huisvesten van mensen, over dit soort dingen, om die te realiseren dan bij ons als gemeente. Als dat mensen zijn die tot een bepaalde inkomensgrens zitten dan lijkt het me wel logisch om daarover toch het gesprek met de woningcorporaties aan te gaan.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Zoals ik u zei, hebben we het erover gehad en nu we dat plan verder gaan uitrollen zal ik het uiteraard nog een keer noemen, maar ik kan u verzekeren dat wij er de laatste jaren in de gemeente heel veel kennis over hebben opgedaan. De vraag over sociale woonwagenlocaties is door de corporaties niet opgebracht en wij hebben het nog niet gemist, maar ik neem het mee voordat we tot de realisatie komen, om dat uiteraard nog een keer naar voren te brengen.

De **voorzitter**: Ja.

Mevrouw **Everard**: Voorzitter, is dat een toezegging die we hier kunnen hebben?

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, dat mag u.

De **voorzitter**: Dan wordt dit als een toezegging opgeschreven en gaat u verder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dan kom ik bij de PvdA. De heer Van Smirren, dank voor uw sympathieke woorden daar waar dat ging en voor uw kritische noot waar dat in uw ogen nodig was. Ten aanzien van de Voedselbank, om die als eerste bij de kop te pakken. Het college erkent de door u geschetste problematiek en dat is ook de reden dat we daar een planning in hebben opgenomen. Ja, het is waar wat u zegt, het kopen van vers voedsel is een must omdat alles wat wordt aangeleverd niet vers is en/of in beperkte mate beschikbaar. Dus het college ondersteunt het amendement om dat bedrag te verdubbelen. Dan uw vragen over de jeugdhulp. Ja, ik heb al een keer in de commissie gezegd dat het aantal nul is en dat is ook een getal dat ik kan melden uit de situatie die we tot voor kort hadden, maar u weet ook dat het een levend bestand is, letterlijk, dus de ene keer heb je er weer wel één of twee en dan weer niet, maar de lange wachtlijst is weg. Uw vraag om in 2027 die functie door te trekken, steunt het college op basis van het feit dat de gedachte aan de kant van het college was dat 2026 de ideale gelegenheid is om de gestabiliseerde situatie na het loskomen van Voorschoten te bestendigen, maar met de druk op het veld om vanaf 1 januari 2028 meer dan gereed te zijn om de Hervormingsagenda Jeugd tot een succes te maken, steunt het college het idee om die functie door te trekken voor 2027. Concreet, op beide amendementen oordeel raad voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, wordt genoteerd.

Wethouder **Bloemendaal**: Dan ligt er nog één kritiekpunt, dat ik als terecht ervaar en waarvan ik hoop dat ik het met de uitleg van tafel kan krijgen. Ja, we weten allemaal nog de spannende dagen toen we ooit onder leiding van de PvdA in eigenlijk een heel kort moment in de raad tot € 500.000,00 steun aan inwoners besloten. Uiteindelijk is dat in de tijd op een kleiner budget uitgedraaid en uiteindelijk op dit minimaatwerkbudget. De praktijk heeft uitgewezen wij ons bij een organisatie die dat namens de gemeente uitvoert hebben moeten voegen en de overheadkosten zijn € 5.000,00 per jaar. Bijvoorbeeld in 2024 hebben we € 1.700,00 uitgekeerd en in 2025 niks. Dat lijkt inefficiënt en dat was voor mij de reden om het college te adviseren dit niet te doen. Wat moet er dan wel gebeuren? Wat er wel gebeurt is dat collega Zoutendijk in zijn portefeuille het overleg met fondsen in Wassenaar heeft geïntensiveerd. Dat heeft ertoe geleid dat die fondsen, zoals De Stille Kracht maar ook andere fondsen, in contact met het Sociaal Team Wassenaar zijn en mensen die behoeftig zijn in termen van het minimaatwerkbudget oude stijl langs die weg gewezen en geholpen worden. Tot zover op het punt minimaatwerkbudget.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter en dank u wel wethouder voor het antwoord. Ik heb er in mijn bijdrage ook op gewezen dat wij signalen van De Stille Kracht krijgen dat zij een aantal mensen doorverwezen krijgen, maar die niet kunnen helpen omdat het bij De Stille Kracht echt gaat over fysieke noodhulp, een tapijtje, dat soort dingen. Dit maatwerkbudget, u hebt de ontstaansgeschiedenis ook voor ogen, is bedoeld om schuld en ellende te voorkomen en je kunt niet bij De Stille Kracht aankloppen voor een korte lening of misschien kwijtschelding van iets. Dat was nou juist dat potje, een soort Haarlemmerolie, voor het Sociaal Team om daar in te zetten waar andere charitatieve instellingen dat niet kunnen. Kunt u toch een beetje reflecteren op wat we nu toch overboord kieperen omdat de uitvoeringskosten meer bedragen dan wat uiteindelijk wordt uitgegeven. Die redenering snap ik, maar je zult maar een gezinnetje zijn dat er morgen een beroep op doet. Vroeger hadden we een burgemeesterspotje maar dat is er volgens mij ook niet meer. Is er een beetje maatwerk te leveren als we een schrijnende situatie tegenkomen waarvan iedereen in dit huis zou zeggen dat je die mensen toch even moet helpen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, ik begrijp uw vraag. Dat minimaatwerkbudget was niet ter voorkoming, maar ter uitvoering van acute problemen. Dat neemt niet weg dat uw punt ter voorkoming staat als een huis. Daarvoor hebben we beleid gemaakt, het minimabeleid, het schuldhulpverleningsbeleid. Dat neemt nog niet weg dat mensen die tussen het schip en de kaai dreigen te vallen moeten worden geholpen. U hebt een goed punt, dat is niet De Stille Kracht maar dat zijn wel de lokale fondsen en ik zal collega Zoutendijk extra vragen om daar langs die lijn nog nader aandacht aan te geven. Ik ga dat ook bij het Sociaal Team neerleggen zodat die weg beter wordt gevonden want u zegt dat er op die financiële acute nood te weinig gebeurt.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wethouder. Toch bevredigt dit antwoord niet helemaal. Wij vinden natuurlijk vanuit onze politieke context dat we in staat moeten zijn om dit soort zaken op te lossen. U verwijst nu naar mogelijkheden die er bij fondsen zijn en wethouder Zoutendijk gaat zijn best doen om in die specifieke situatie wat voor elkaar te boksen. Dat is heel fijn en we gaan niet verder dwarsliggen, maar u laat wel een onbevredigend gevoel bij ons achter omdat dit maatwerkbudget wordt geskipt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, ik hoor wat u zegt, maar ik ga graag later uiteraard met de hele raad in gesprek als blijkt dat het nieuwe minimabeleid en de schuldhulpverlening nieuwe stijl... Het college heeft dat gezamenlijk aan u voorgelegd, dat hebt u aangenomen en we gaan nu een uitvoeringsprogramma maken. We hebben er alle vertrouwen in dat dit vangnet met het Sociaal Team in de hand maximaal is. Dat is hetzelfde vangnet en ik hoor wat u zegt, u zou dat liever niet langs die lijn willen, maar we hebben het vertrouwen in de capaciteit van de fondsen om daarin bij te springen en daar heb ik zelf ook alle vertrouwen in.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dit was mijn bijdrage voorzitter.

De **voorzitter**: Dat was een hele abrupte afronding, heel goed. Dan gaan we naar de wethouder Openbare ruimte en Verkeer.

Wethouder **Koetsier**: Ja, dank u mijnheer de voorzitter, dan gaat de wethouder Ruimte abrupt door. Ik heb een vraag van de heer Hendrickx gehoord en die ging over de energiegelden. De energiegelden voor de Lokale Energie Strategie zijn toegekend via het zogenaamde CDOKE-budget, dat staat voor Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid. Die waren geldig tot en met 2025 en het goede nieuws is dat twee weken geleden is besloten om die tot 2029 te verlengen. Dus we kunnen echt onze schouders eronder zetten en hiermee doorgaan. Mevrouw Rogge gaf aan: fietsveiligheid. Ik heb al eerder aangegeven dat ik niet met een apart beleidsstuk zal komen, maar dat betekent niet dat we stilstaan wat betreft fietsveiligheid. Ik wil u er hier op wijzen dat we flink wat kruisingen hebben aangepakt, denk aan de Storm van 's-Gravesandeweg-Jagerslaan, de Jagerslaan-Groot Haesebroekseweg, onlangs ook de Wassenaarse Slag en afgelopen week nog de Van Duivenvoordelaan, de oversteekplaats en het zebrapad en nieuwe knipperlichten. Het zal wel zo zijn dat er een apart hoofdstuk in het Wegencategoriseringsplan komt, speciaal gewijd aan de fietser en fietsveiligheid. Op de Dr. Mansveltkade hangen nu de snelheidsindicatoren en in Oostdorp wordt gewerkt, daar worden ontzettend veel mooie nieuwe sociale woningen gebouwd. De verwachting is dat die in Q3 van 2026 klaar zijn en dat betekent dat we daarna, en ik ben nu rechtstreeks in contact met Dunea, om samen met een uitvoeringsplan te komen om dat meteen samen aan te pakken en tot een nieuwe weginrichting te komen. De laatste vraag die voorbijkwam was van mevrouw Everard en die ging over de bestrating in Rijksdorp. Dit betreft een afspraak die in 2022 na een lang participatieproces is gemaakt en daar komen we ook als bestuur en als college niet meer op terug. Een afspraak is een afspraak en dat is in lijn met wat de heer Van Smirren aangaf. Dat waren mijn vragen, dank u mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder van Cultuur en Welzijn.

Wethouder **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Eerst de vraag van mevrouw Everard over de financiering van de Warenar en of ook is gekeken naar andere financieringsbronnen. Dat laatste is nu niet het geval. We betalen sinds 2015 € 60.000,00 per jaar voor de theaterprogrammering, dat is de afgelopen twee jaar met circa € 15.000,00 verhoogd en het voorstel is om dat nu structureel te maken. De vraag naar maatschappelijke financiering is wel relevant. In het kader van het subsidiebeleid is dit heel nadrukkelijk een aandachtspunt, wij vragen echt van partijen om bij subsidieaanvragen ook naar andere financieringsbronnen te kijken. Dat is voor de ene organisatie veel makkelijker dan voor de andere en we gaan het natuurlijk in alle redelijkheid bekijken, maar we zien subsidie echt als aanvullend. Dat gaat ook voor de Warenar gelden, maar dat geldt eigenlijk voor alle partijen die een aanvraag voor subsidie doen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter. Ik stelde de vraag ook een beetje in het kader van de mogelijke verbouwing waarover we nog moeten besluiten. Wij zouden het wel mooi vinden... U zegt ook 'wij willen ook dat men naar maatschappelijke financiering zoekt', maar misschien is het ook iets goeds als de gemeente daar ook zelf actief achteraangaat, zeker bij een project als de Warenar.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, het is zo dat wij ook in gesprek zijn met de VCW, de Vrijwilligerscentrale Wassenaar, om organisaties te ondersteunen bij bijvoorbeeld het verwerven van de ANBI-status, maar ook het verwerven van fondsen. In zijn algemeenheid zijn we daar als gemeente ook mee bezig, we kijken of de Vrijwilligerscentrale daar nog een grote rol in wil vervullen ten opzichte van heel veel verschillende organisaties. Specifiek voor de Warenar zijn daar nu geen plannen voor. Nu ligt eigenlijk alle focus op de plannen voor de Warenar, maar het is een goed punt en ik kan toezeggen dat we dat ook met de exploitant zullen bespreken. Dat kan misschien onderdeel worden van het vervolg van de plannen rond de Warenar, maar goed in september a.s. komt de Warenar op de agenda, de langetermijnagenda, en ik denk dat het wel belangrijk is om dan te weten wat er precies gaat gebeuren, wat wil de raad, en vervolgens wat daar dan financieel voor nodig is en welke rol cofinanciering daarin zou kunnen spelen.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Is dat dan ook deel van de toezegging, dat we binnen het plan voor de Warenar ook naar cofinancieringsmogelijkheden kijken?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Het is eigenlijk algemeen beleid dat we bij alle partijen die een beroep op subsidie kunnen doen kijken in hoeverre cofinanciering mogelijk is. Ik ga dat niet op korte termijn aan de Warenar vragen want we zijn rond de Warenar nu echt met iets anders bezig, maar als het gaat om de lange termijn, dus ook de financiering van de nieuwe plannen, dan is dat zeker een optie. Nogmaals, dat is niet specifiek voor de Warenar, in die zin wil ik hem wel echt wat breder beantwoorden, dat geldt voor alle partijen die een beroep op subsidie doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard, afrondend want dat was geen toezegging.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter. Als CDA vinden we het gewoon belangrijk dat maatschappelijke voorzieningen hier blijven, maar het zou mooi zijn als er ook manieren zijn om financieel draagvlak vanuit de maatschappij te vinden en zeker bij zo'n groot project dat in het hart van heel veel Wassenaarders zit, de Warenar, denk ik dat daar wel mogelijkheden voor zijn, maar dan moet de gemeente daar wel actief zelf achteraan gaan. Dat is eigenlijk de toezegging die ik hier zoek.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, ik begrijp uw punt heel goed. Ik kan me heel goed voorstellen dat er een soort Vrienden van de Warenar zou ontstaan en ik zeg u toe dat ik daar met de Stichting Beheer Warenar het gesprek over zal voeren.

De **voorzitter**: Goed, dan wordt hij wel genoteerd als een toezegging. Gaat u door.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja. Dan is er een vraag gesteld over de kortingen op preventie. Het budget voor preventie is gelukkig een ruim budget, maar dat komt mede dankzij het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord. Daardoor was het mogelijk een klein bedragje van € 12.000,00 op dat budget van € 400.000,00 te korten. Dat is op dit moment met kabinetswisseling een beetje onduidelijk, maar we verwachten dat er hoe dan ook vanuit het rijk een vervolg op het GALA en het IZA komt. Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord is daar een belangrijk instrument voor want we hebben er allemaal belang bij om in preventie te investeren omdat aan de andere kant de kosten voor curatie alleen maar toenemen, even los van het menselijke aspect dat het fijn is dat je dingen kunt voorkomen. Dus we achten dit een verantwoorde korting op het budget en we verwachten ook niet problemen voor langere termijn daarin. Dan een vraag van mevrouw Hibbert over de folder van een museum terwijl er nog helemaal geen besluit over een museum is genomen, wat is dit voor een marketing van de gemeente? Dat was ongeveer haar vraag als ik het goed heb begrepen. Die folder is niet van de gemeente. Dat is trouwens een heel mooi voorbeeld van een maatschappelijk initiatief waar we het zojuist over hadden met mevrouw Everard. Er zijn partijen die daar warm voor lopen, daar graag aandacht aan willen besteden en bezig zijn om draagvlak te creëren voor zo'n dorpsmuseum en daar komt die folder vandaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dan hebben we een copyrightprobleempje want er hier staan heel groot als de twee initiatiefnemers gemeente Wassenaar en het Brandweermuseum Wassenaar, met logo en al. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, dat is inderdaad een probleempje, dat had niet zo gemoeten want het is niet van de gemeente. Dan...

De **voorzitter**: Nee wethouder, we hebben eerst een interruptie van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt, hetzelfde is bij het Centrumplan gebeurd. Mevrouw Hibbert zei net al dat haar fractie zich eraan stoorde. We hebben het nu over vorm en niet over inhoud want we moeten het vanmiddag ergens over hebben. Dat besef ik, maar als het mij is gepermitteerd om ook nog een opmerking over de beeldvorming te maken. Deze

Kadernota kun je terugzien in De Wassenaarse Krant en dan zie je een verslaggever van De Wassenaarse Krant die lachend de nota in ontvangst neemt. Hetzelfde was bij de begroting en ik zou me eerlijk gezegd als collegelid enigszins bezwaard voelen als ik op een foto zou worden gezet met iemand van de media. Je kunt je voorstellen dat de minister van Financiën dat ook niet doet uit handen van iemand van de Volkskrant en dan lachend de duim omhoog. Het heeft niet mijn voorkeur qua vorm, aansluitend op publicaties waar het college soms zelf misschien de hand niet in heeft, maar wel verantwoordelijk voor is, zeker omdat wij ons eigen logo erop hebben.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ik hoorde hier geen vraag in. Ik begrijp heel goed wat de heer Gankema erover zegt. Dan de vraag van de heer Krabbendam over de bibliotheek, het belang van structurele financiering van de bibliotheek. De bibliotheek krijgt natuurlijk steeds meer functies, het is al lang niet meer een kwestie van een boekje uitlenen, dat kunt u ook lezen in het meerjarenplan van de bibliotheek en het is natuurlijk ook een ontwikkeling die sterk door de rijksoverheid wordt gestimuleerd. Dat is ook de reden dat er een wet komt, een Bibliotheekwet waarin de zorgplicht voor gemeenten ten aanzien van de bibliotheek wordt geregeld. Met die wet is er ook meer zekerheid over de structurele financiering ervan gelet op die zorgplicht van gemeenten, dus dat gaat goed. Voor 2025 en 2026 hebben wij ook voldaan aan de wens van de bibliotheek om aan die zorgplicht te voldoen, ook al is die wet er nog niet en hebben zij de middelen gekregen die zij daarvoor ook hebben aangevraagd.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter en dank wethouder voor het antwoord. Stel nou dat die wet nog wat op zich laat wachten, niet geheel denkbeeldig, dat zou ik me zomaar kunnen voorstellen. Wat is dan de positie van de gemeente Wassenaar, gaan we dat jaar overbruggen, krijgen we dan zoals zo vaak een eenmalige compensatie van het rijk of gebeurt er helemaal niks, wat is uw inschatting op dat punt?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Het rijk heeft die compensatie nu voor twee jaar via een extra bedrag in het Gemeentefonds geboden, wat voor die zorgplicht is bedoeld. De verwachting is dat het dat zal blijven doen tot die wet daadwerkelijk van kracht is.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u wel. Wat u zegt is inderdaad terecht, het is niet geoormerkt maar er staat wel een hele dringende oproep van de minister aan de gemeente in die brief waarin die zegt: alsjeblieft, besteed het nou echt aan de bibliotheek. Dat is dan ook mijn oproep aan het college: besteed het dan ook echt aan de bibliotheek. Fijn dat uw inschatting is dat ze ons blijven compenseren tot die wet er is. Dat houden we nauwlettend in de gaten en ook of dat ook daadwerkelijk aan de bibliotheek wordt besteed. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Gaat u verder met de beantwoording.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja. De bibliotheek is ons lief, die doet heel actief ontzettend veel goede dingen en speelt in op alle nieuwe ontwikkelingen. We hebben natuurlijk ook de Open Library gehad, u hebt daar misschien mijnheer Kazàn zien optreden. Dus dat heeft echt ons hart. Dan nog heel even over de fondsen, ook naar aanleiding van de inbreng van de heer Van Smirren. Het is niet zo dat wij als lokale overheid hierin geen rol voor ons zien. Sterker nog, wij geven juist geld aan Fonds Wassenaar dat ooit is gestart als Gemeenschapsfonds. Dat was de eerdere naam en dat is een beweging die een aantal jaren geleden in Nederland is ingezet. Veel steden hebben een stichting voor urgente noden, Wassenaar had die niet en toen is het Gemeenschapsfonds Wassenaar opgericht, dat tegenwoordig Fonds Wassenaar heet. Daar geven we ook structureel geld aan, dus ook als overheid spelen we hier een grote rol in, maar ik moet zeggen dat het wel de eeuw van de filantropie is en dat er gewoon heel veel geld in de fondsen zit, maar ook de parochie, de Caritasinstellingen en de diaconieën doen heel veel aan individuele hulpverlening, financiële hulpverlening, bij met name urgente noden. Die doen een beroep op ons: zorg nou dat we het geld dat we hebben ook kwijtraken aan wie het nodig heeft. Dat was ook de reden dat we daarover een gesprek met het Sociaal Team Wassenaar hebben gevoerd en de oproep is gedaan om te zorgen voor nog betere communicatie en aansluiting want ik begreep dat die aansluiting niet goed verloopt. Dat neem ik ter harte, dus ik ga er nog extra in investeren zodat dit gewoon soepeltjes loopt en er

binnen 24 uur een besluit kan worden genomen zodat geld gewoon beschikbaar wordt gesteld want zo snel kan het gewoon. Eigenlijk komt het erop neer dat fondsen dat vaak sneller kunnen dan de gemeente zelf.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voor het antwoord wethouder. Ik ga ervan uit dat dit in de praktijk goed zal komen maar kijk, ook met het Fonds Wassenaar... Dat bestaat nu een jaar of zes en is met € 5.000,00 begonnen. Dat zet je dan weg en eigenlijk heeft de gemeente daar dan in de uitvoering geen zicht meer op, ik heb nooit een rapportage of wat dan ook gezien over hoe met dat geld wordt omgegaan. Hier botsen misschien wel politieke stromingen, want wij van de PvdA vinden dat dit een rol van de overheid, ook van de lokale overheid, is. Dat je op een gegeven moment zoals nu met de Voedselbank geld genereert, en er komt heel veel geld van particulieren, dan is dat op een gegeven moment misschien niet meer nodig, maar het fundament moet zijn: vanuit de overheid. Ik hoop dat dit ook duidelijk is bij het college en ik zou graag wat rapportages zien over hoe dat geld wordt uitgegeven, hoe het wordt beoordeeld, want hoe heb je als overheid daar nog zicht op? Als dat via de kerk of zo gaat, dat is allemaal goed bedoeld maar wie maakt uiteindelijk die afwegingen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Het is hier wel zo dat alle partijen die subsidie van ons krijgen jaarlijks verantwoording afleggen over hoe die middelen zijn besteed en dat geldt ook voor Fonds Wassenaar, dat kunt u gewoon op de website vinden. Als u vraagt 'hoe ziet u de rol van de overheid?'. Het is uiteraard zo dat er een primaire rol van de overheid is als het gaat om bestaanszekerheid, dat is nota bene in de Grondwet vastgelegd en dat geldt dus ook voor lokaal, wij staan voor die bestaanszekerheid. Het gaat hier om plotselinge urgente knelpunten en als we die via formele procedures zouden moeten beoordelen, voor beroep vatbare beschikkingen moeten afgeven en we een heel proces ingaan dan zeggen we: nee, we willen gewoon nu binnen 24 uur ter plekke dat geld beschikbaar kunnen stellen. Het mooie is dat die fondsen dat gewoon kunnen doen omdat ze niet met allerlei procedures zitten. Het Maatwerkfonds had dezelfde bedoeling, dat was een goed idee maar in de praktijk zijn de overheadkosten heel hoog en dat vinden we echt zonde omdat het op andere manieren ook echt werkt. U kunt me eraan houden dat ik heel serieus blijf kijken of dat goed functioneert en goed blijft functioneren. De verantwoording van die middelen wordt geregeld want onze mensen kijken altijd wat er met subsidiegeld is gebeurd.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voor het antwoord. We hebben er vertrouwen in, laten we daar maar van uitgaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mooi. Wethouder gaat u verder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, dan nog de vraag van de heer Van Smirren: klopt het dat er door bezuinigingen op subsidies geen verenigingen en organisaties in het gedrang komen? Dat moet natuurlijk blijken. Die bezuiniging van € 350.000,00 doet natuurlijk altijd pijn, je kunt niet zeggen dat dit geen probleem is, natuurlijk is dat lastig. We hebben wel echt chirurgisch maatwerk verleend in die zin dat sommige organisaties een ruim vermogen hebben en je dan zegt 'jongens, jullie kunnen het wel eventjes zonder die subsidie doen'. We hebben ook heel goed gekeken in hoeverre de activiteiten in ons beleid passen, dragen die bij aan het beleid, en ook of activiteiten voldoende maatschappelijke waarde genereren. Er is kwalitatief-inhoudelijk gekeken waar je op kunt bezuinigen zonder dat dit negatieve effecten heeft. Ja, we gaan ervan uit dat dit het geval is, maar we zullen natuurlijk ook bij de aanvragen moeten merken hoe dat verder uitpakt. Daar zitten we bovenop en we gaan rond de jaarwisseling evalueren want we hebben nu een subsidieregeling voor maar één jaar, voor 2026, geregeld, juist vanuit gedachte dat we ook gaan kijken hoe het in de praktijk werkt want we hebben het allemaal leuk zitten bedenken, maar uitvoering is altijd weer een ander verhaal. Dat betekent dus ook dat we, als we een nieuwe subsidieregeling ontwerpen, ook kijken welke lessen we hebben getrokken en als er organisaties tussen de wal en het schip vallen dan zullen we zeker richting de raad komen met voorstellen om dat te repareren middels een begrotingssubsidie zoals dat bij bijvoorbeeld de Voedselbank het geval is, dat is een begrotingssubsidie.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ik wil eigenlijk alleen maar de toezegging van de wethouder markeren dat we het als raad horen op het moment dat er een club, een stichting, in de knel komt en we dan eventueel het subsidieplafond kunnen verhogen. Als dat is genoteerd dan ben ik voor vanmiddag helemaal tevreden.

De **voorzitter**: Ik check het nog even bij de wethouder, dat is een toezegging die hij doet?

Wethouder **Zoutendijk**: De toezegging is dat we dit in dat geval aankaarten maar dan is het uiteraard aan uw raad om te beoordelen en te besluiten of die middelen dan beschikbaar worden gesteld.

De **voorzitter**: Het ging over de actieve melding en het antwoord daarop is 'ja'.

Wethouder **Koetsier**: Ja.

De **voorzitter**: Oké, dan wordt die opgeschreven. De heer Van Smirren nog, deze helemaal fijn slijpen. De wethouder, wilt u nog even blijven staan?

De heer **Van Smirren**: Ja, misschien maak ik.... Het is al zo warm. U bent de inloopvoorziening vergeten, hebt u daar nog een opmerking over?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Heel goed, dat is inderdaad het geval. Excuus, want dat was niet de bedoeling. Het is een voorziening die er nu nog niet is. We hebben nu het project Mentaal Lokaal en we hebben vanwege dat project gezien dat hier toch wel behoefte aan is, maar we hebben nog geen precieze inschatting van hoe groot die behoefte is. Het gaat pas in 2027 in, meen ik en we zijn inmiddels aan het onderzoeken of we wellicht met die € 35.000,00 moeten kunnen uitkomen door samen te werken met een andere organisatie die dit al biedt. De toekomst moet het natuurlijk wel leren, dus mocht het toch anders uitpakken dan komen we terug naar de raad. We gaan er vooralsnog van uit dat we met die middelen toch kunnen leveren wat er moet worden geleverd.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voor het antwoord wethouder. Waar wij op aanslaan is dat het gaat om mensen die in geestelijke problemen dreigen te raken. Daar is kennelijk vanuit het programma Mentaal Lokaal aandacht voor en dat wordt doorgezet in deze inloopvoorziening, dat klopt hè, maar dan staat er, zo'n gemeen zinnetje vinden wij: 'bij de verdere uitwerking bestaat de mogelijkheid', daar gaat het om, 'om deze functie in beperktere vorm op te zetten dan beoogd. Hierdoor kan in 2027 een structureel voordeel van € 15.000,00 worden gerealiseerd'. Dus eigenlijk beogen we nu iets, maar bezien we ook de mogelijkheid om het straks beperkter te doen en dan gaan alle toeters en bellen bij ons rinkelen. Krijgen we dat dan als raad nog voorgelegd en welke keuzes worden gemaakt? Dat is natuurlijk zeker bij deze kwetsbare groep van belang.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, 'beperkter' is dan misschien een onhandige formulering. Het komt er in ieder geval op neer dat we denken met minder kosten hetzelfde te kunnen leveren door met een andere organisatie samen te werken.

De **voorzitter**: Afrondend.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voor het antwoord, daar gaan we dan even van uit.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee zijn volgens mij, en ook goed want dat was de laatste vraag, alle vragen die vanuit u zijn gesteld beantwoord. Nu kijk ik u even aan. Het eten is inmiddels in De Paauw aangekomen, maar u kunt er natuurlijk ook voor kiezen om de tweede termijn... We kunnen nu twee dingen doen, we kunnen een beknopte tweede termijn doen en de vergadering afronden en we kunnen nu ook schorsen voor eten. Waar gaat uw voorkeur naar uit? De voorkeur gaat toch wel uit naar eten? Dat is dan goed nieuws want het eten staat klaar. Zullen we dan een halfuur voor het eten nemen? Dat lijkt me helemaal prima. Hartstikke goed, dan schors ik de vergadering voor een halfuur.

Schorsing

De **voorzitter**: Als de leden willen gaan zitten, ook de collegeleden. Hierbij heropen ik de vergadering, ik hoop dat u allen smakelijk hebt gegeten. Wij gaan naar de tweede termijn aan de zijde van de raad. Ik constateer dat er inmiddels niemand van de fractie van Hart voor Wassenaar meer is, dus geef ik het woord aan mevrouw Rogge-Schneider.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter, ik zal het kort houden. Vanuit de VVD is er uiteraard steun voor deze Kadernota en ook voor de twee amendementen van de PvdA. Daar laat ik het graag bij.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Gankema. Niets meer in de tweede termijn. Dan gaan we naar mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter dank. Wij hebben naar aanleiding van de eerste termijn nog twee vragen over de Internationale Taalklas. Die wordt in Leiden gedaan en mijn vraag is of dat dan ook telt voor de gezinnen die we eventueel in het azc willen opvangen, of dat dan ook samen kan gaan als dat in Leiden wordt georganiseerd. Mijn tweede vraag is toch... Ja, ik ben toch nog op zoek naar toezegging om gewoon te kijken of er vanuit de maatschappij financieel aan de Warenar kan worden bijgedragen, ik denk dat daar echt wel iets voor is te vinden, en of dat gewoon actief kan worden gedaan. Dat is in het Centrumplan gedaan, dat is binnen het skatepark gedaan en of dat ook hier kan worden gedaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik zie een denkfrons bij de wethouder, die is er nu over aan het nadenken. Nee, u krijgt zo de beantwoording. Nog een interruptie, mevrouw Everard een interruptie van mevrouw Rogge aan u. Mevrouw Rogge, gaat uw gang.

Mevrouw **Rogge**: Dank u voorzitter. Ik vind het wel een goed idee van het CDA om die mogelijkheden te bekijken en de vraag is of we dat misschien na de zomer bij de behandeling van de Warenar zouden kunnen oppakken.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter. Als daar genoeg draagvlak voor is, zou dat ook gewoon nu alvast kunnen. Dan heeft het college ook wat meer tijd om daarmee aan de slag te gaan. Dus dat lijkt me alleen maar meegenomen.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dat zou kunnen, maar dat is wel erg kort dag want dan zou ik het wel goed willen opzetten en verder met de fractie willen bespreken. Ik zou het dan na de zomer bij de behandeling van het totaalplaatje van de Warenar doen. Dan hebben we alles op orde en is er misschien ook gelegenheid om met de Warenar in overleg te gaan. Dat zou mijn voorkeur hebben.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard, afrondend.

Mevrouw **Everard**: Voorzitter, dank. Ik ben toch een beetje verbaasd dat het bij de VVD toch lastig ligt, ook omdat jullie er bij het Centrumplan en ook bij het skatepark op aandrongen om daarnaar op zoek te gaan. In die zin dacht ik dat de VVD daar vast wel voor zou zijn. Misschien is het dan een idee om straks toch nog even te schorsen als daar nog overleg voor nodig is.

De **voorzitter**: Volgens mij was er eerst een vraag aan de wethouder over hoe die nu verder wil, dus dat gaat in de tweede termijn. Misschien is het wel handig om even precies te formuleren wat u daarop kunt toezeggen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Jazeker.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter, nog een korte reactie. U bent verbaasd, maar volgens mij is dat niet helemaal terecht want ik spreek juist mijn steun vanuit de VVD uit. We hebben alleen een verschil van mening over de timing.

De **voorzitter**: Dat gaan we verder uitdiepen naar aanleiding van wat u aan het college hebt gevraagd. Dat zal in de tweede termijn reageren. Mevrouw Hibbert, aan u. Geen behoefte aan een tweede termijn. De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u voorzitter. Ik denk dat we een goede eerste termijn met elkaar hebben gehad en dat we onze vragen hebben kunnen stellen. Dank ook aan het college en ambtelijke ondersteuning voor de antwoorden. Wat betreft de twee amendementen die door PvdA zijn ingediend, die zullen we straks steunen. Ik wil nog wel markeren dat ik graag gebruik maak van mijn tweede termijn, waar anderen er niet voor kiezen om dat te doen. Dat is jammer want we voeren hier met elkaar het debat en dat had prima in de tweede termijn gekund, dan had je op die manier ook het college nog kunnen bevragen. Ik weet niet wat de overwegingen zijn om dat niet te doen, maar het spijt ons zeer dat dit niet gebeurt en dat we hier met een fractie minder zitten. Dat wilde ik nog markeren en ik denk dat zo'n tweede termijn daar een prima gelegenheid voor is.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Krabbendam**: Wellicht nog ter verduidelijking. Ik heb het over de fractie van Hart voor Wassenaar, dat die niet aanwezig is en ervoor kiest om hier helemaal niet meer aan deel te nemen, als dat misschien de omissie was. Het gaat me niet om andere fracties die hier vandaag niet zijn, het gaat om de fractie van Hart voor Wassenaar, laat ik daar volledig duidelijk over zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter, ik kan ook kort zijn. Dank aan het college voor de beantwoording van de vragen die met name op het Sociaal Domein zagen. Onze fractie heeft hier en daar nog wel wat aarzeling en we zullen nauwlettend in de gaten houden hoe het zich verder ontwikkelt, dus een extra wakend oog vanuit de PvdA. Dank voor de steun voor onze amendementen voor zover die zo is uitgesproken. Dank ook aan alle ambtenaren die naar ik begrijp al zwetend op zolder zitten. Laten we er snel een eind aan maken, stemmen en dan over tot de orde van de dag en naar huis. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn aan de zijde van het college, waarbij er nog één vraag aan de wethouder over de Internationale Taalklas in relatie tot het azc openstaat en dan gaan we het nog even met wethouder van Welzijn en Cultuur over de maatschappelijke bijdrage aan de Warenar hebben. Gaat uw gang.

Wethouder **Bloemendaal**: Voorzitter, dank voor het woord en mevrouw Everard voor haar vraag. Omdat ik aan de lijn ben, heb ik de avondmaaltijd benut om wat rond te bellen. Het is een wisselend gedrag van mij, dus u boft vanavond. Zonder gekheid, de contacten met Leiden, van de collega in Leiden, zijn meer dan goed en vandaar ook dat we dat spoor over het regionale construct nu uitlopen. Dat was eigenlijk misschien ooit wel wat we hadden moeten doen, maar toen ik in de laatste dagen van mijn eerste wethouderschap de school voor de Oekraïense kinderen startte, dacht ik 'ik doe het liever zelf dan met Leiden'. Wij zijn nu goed met Leiden, het loopt als een gek en we zoeken graag samen met Leiden uit of er ook voor azc-kinderen iets zou kunnen worden georganiseerd, temeer omdat Leiden ook zelf nog naar een tweede locatie gaat en daar ook op voor houdt voor die behoefte. Dan is er wellicht samen iets te creëren, maar goed de spontane toezegging is: dat wil ik uitzoeken.

De **voorzitter**: Dan is dus de toezegging dat u samen met Leiden verder verkent in hoeverre het onderwijs zo kan worden vormgegeven dat er ook mogelijkheden ontstaan voor de kinderen op Duinrell, op het azc Wassenaar, zodat gezinnen daar naartoe kunnen.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, dat is een verkenning waarvan ik de uitkomst niet weet, maar graag doe.

De **voorzitter**: Helder, dan is die opgeschreven en dan is nog afrondend het woord aan de wethouder van Cultuur en Welzijn.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, dank u voorzitter. Als het gaat over cofinanciering, de voorbeelden die zijn genoemd, het Centrumplan. Dat ging natuurlijk wel om ondernemers die daar een direct belang bij hebben. Bij het skatepark is het overigens helemaal niet gelukt om cofinanciering te krijgen. Nogmaals, bij subsidies is het beleid erop gericht om partijen ook aan te spreken op hun eigen verantwoordelijkheid om ook anderszins financiering te vinden. Als het gaat over de Warenar. Wij gaan in september a.s. hier in de raad het onderwerp Warenar bespreken en dan weten we dus ook wat de raad daarover beslist, waar we het over hebben, welke investeringen nodig zijn, en dan kan ik nu toezeggen dat we wat mij betreft als dat beeld helder is ook een beroep op de exploitant

doen om samen met de gemeente te kijken of er inderdaad een beroep op cofinanciering kan worden gedaan.

De **voorzitter**: Ik zie een knik. Oké, dank u wel. Goed, dan zijn alle vragen beantwoord, opmerkingen gemaakt en kunnen we over naar de besluitvorming.

Amendement A, Kadernota 2026, Ondersteuning Voedselbank
Ingediend door PvdA, CDA, D66 en GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 juli 2025;
gehoord de beraadslagingen;

besluit:
aan het besluit toe te voegen:
', met dien verstande dat:
a) in de Kadernota 2026 op pagina 12 en in de bijlage Financieel totaaloverzicht Kadernota 2026 in de tabel Nieuw beleid onder C14b Structurele ondersteuning voor de jaren 2026 tot en met 2029 de voorgestelde € 5.000,00 te wijzigen in € 10.000,00, voor ieder jaar 2026, 2027, 2028 en 2029.'
b) in de Kadernota 2026 op pagina 14, C14b de zin:
"om niet alleen afhankelijk te zijn van deze fluctuerende inkomsten, wordt voorgesteld jaarlijks € 5.000,00 beschikbaar te stellen aan de Voedselbank."

te wijzigen in:
"om niet alleen afhankelijk te zijn van deze fluctuerende inkomsten, wordt voorgesteld jaarlijks € 10.000,00 beschikbaar te stellen aan de Voedselbank.""

De **voorzitter**: We hebben een tweetal amendementen voorliggen, namelijk amendement A, Ondersteuning Voedselbank. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor het amendement Ondersteuning Voedselbank? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het amendement aangenomen.

Amendement B, Kadernota 2026, extra inzet consulent Jeugdwet 2027
Ingediend door PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en CDA

"De raad van de gemeente van Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 juli 2025;
gehoord de beraadslagingen;

besluit:
aan het besluit toe te voegen:
', met dien verstande dat:
1. op pagina 12 'kolom C Nieuw beleid'. 'C13. Voorkomen wachtlijsten door extra inzet consulent Jeugdwet in 2026 € 81.000,00'
   wordt gewijzigd in:
   'C13. Voorkomen wachtlijsten door extra inzet consulent Jeugdwet € 81.000,00 in 2026 en 2027.'
2. de bijlage 1 Kadernota 2026 als volgt te wijzigen:
   dat op bladzijde 14, onder C13 de zin:
   "Om een nieuwe wachttijd te voorkomen en tijdig in te spelen op de verwachte toename van aanmeldingen wordt voorgesteld om in 2026 incidenteel € 81.000,00 beschikbaar te stellen voor de inzet van een jeugdconsulent (32 uur per week)."
   wordt gewijzigd in:
   "Om een nieuwe wachttijd te voorkomen en tijdig in te spelen op de verwachte toename van aanmeldingen en hogere caseload en de vertraging van de Hervormingsagenda Jeugd wordt voorgesteld om in 2026 en 2027 € 81.000,00 per jaar beschikbaar te stellen voor de inzet van een jeugdconsulent (32 uur per week)."
3. bijlage 1 Kadernota 2026 als volgt te wijzigen:
   dat op bladzijde 14, C13 de zin:
   "In 2026 zal worden geëvalueerd of voortzetting nodig is, mede afhankelijk van de effecten van de Hervormingsagenda Jeugd op de instroom en wachttijden"
   wordt gewijzigd in:
   "In 2027 zal worden geëvalueerd of voortzetting nodig is, mede afhankelijk van de effecten van de Hervormingsagenda Jeugd op de instroom en wachttijden.""

De **voorzitter**: Dan gaan we naar amendement B, Extra inzet consulent Jeugdwet 2027, ingediend door de fracties van de PvdA, GroenLinks, VVD en D66 en het CDA ook nog, dan gaan we die er ook nog bij zetten. Nou dan weet ik wel hoe de stemming gaat. Wie is er voor het amendement? Dat zijn ook de fracties van het CDA, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is ook dit amendement aangenomen. Dan zijn we bij het besluit. Deze twee amendementen hebben natuurlijk werking op het voorliggende besluit, namelijk het besluit met één basispunt, de Kadernota 2026 vast te stellen en als uitgangspunt te gebruiken bij het opstellen van de begroting 2026 en de Meerjarenraming 2027-2029. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is er voor instemmen met de Kadernota? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het aangenomen.

5. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Dat brengt mij bij het einde van de vergadering. U hebt in uw bijdragen al terecht aandacht gevraagd voor het feit dat ook de ambtelijke organisatie in de voorbereiding maar zeker ook vandaag veel werk heeft verricht. Dank daarvoor en dat geldt natuurlijk ook weer voor het bodeteam dat ervoor heeft gezorgd dat we in ieder geval, warm was het wel, dat kon niet worden weggenomen, maar dat het in ieder geval met het juiste vocht wat draaglijker werd. Dus fijn, dank voor al die ondersteuning zodat we een Kadernota hebben kunnen bespreken en vaststellen. Op 8 juli a.s. is er weer een raadsvergadering, dat is het goede nieuws om mee af te sluiten. Ik wens u allen een prettige avond. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 22 september 2025

De griffier,

dhr. J. Kleinhesselink

De voorzitter,

dhr. L.A. de Lange